

KRISLAI

Visuotinas Nuliudimas.
Apie Nekaltąją Šveicariją.
Valkiojasi po Kojų.
Amerikiečių Atsakymas.
Užsispyrė ir Prakišo.
Išbrido į Balą, Sausas
Nebeišėsi.
Mamos Laiškas.

Rašo A. BIMBA

Darbo Zmonių

Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$7.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 8

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: STAG 2-3874

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Sausio-January 10, 1945

Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXV. Dienraščio XXVII.

JANKIAI ATMETĖ VOKIEČIUS DAR DVI MYLIAS ATGAL

SOV. ARMIJA TOLI PRAMARŠAVO PRO NACIUS ESZTERGOMO APYLINKĖJ

London, saus. 9. — Sovietų kariuomenė šiauriniame Dunojaus šone vakar pastūmė vokiečius ir vengrus keturias iki aštuonių mylių atgal; užėmė Marcelovą ir septynis kitus miestelius bei kaimus. Nuo Marcelovos tėra 7 mylios (amerikinės) iki Komarno, Čekoslovakijos geležinkelio mazgo. Iš Komarno eina didelis tiltas per Dunoją į Vengriją. Dunojus ten 1,500 pėdų pločio. Raudonoji Armija šioje srityje yra pažygiavus 21 mylią į vakarus nuo hitlerininkų atgrieto Esztergomo, stovinčio pietinėje Dunojaus pusėje. Raudonarmiečiai tuo būdu grumoją pereit Dunoją, ties Komarno ir smogt vokiečiam užnugarin Esztergomo apylinkėje, 19 mylių į šiaurvakarius nuo Budapesto, Vengrijos sostamiesčio.

Iš nebesuvaldomo nuliudimo Marija Aukštaitė parašė poemą ir pavadino ją "Trimitai šaukia." Kai naciai Lietuvą niokojo, vargšės Marijos trimitai tylėjo. O dabar jie stanga prabilo ir pravirko. Desperatiškai Marija šaukia:

"O, broliuži, o viengenti, išgirs trimitus, Pats skubėk į kovą drąsiai, kvieski ir kitus."

Vaje, kiek triukšmo buvo sukelta spaudoje, kai Tarybų Sąjunga pasakė, kad Šveicarija prostitutiškai tarnauja Hitleriui. Keleivis net poterių buvo pradėjęs kalbėti už išgelbėjimą Šveicarijos nekaltybės nuo tos "šiaurinės meškos."

Bet dabar mūsų valstybės departamentas sako Šveicarijai: Arba liaukis gaminus ir siuntus karo pabūklus Vokietijai, arba nutrūk diplomatiniai ryšiai.

Žiūrėsim, ką dabar giedos tie, kurie prieš kelias savaites plūdo Tarybų vyriausybę už pasakymą tiesos apie Šveicariją.

Po kojų vaikiojasi ir Jugoslavijos karalius Peter II. Su juom irgi bėda.

Vienas dalykas aiškus: visi karaliai turėtų būti pasiųsti su nimis sėkai į pauti. Visi karūnuoti Jurgiai, Petrai ir Vilaminos — piktas parazitas ant žmonijos kūno.

Mūsų valdžia prašė žmonių keturiolikos milijonų dolerių laike šeštosios Paskolos vėjus. Atrodė gana daug. Bet tie žmonės bonų išpirko už dvidešimt vieną milijoną dolerių!

Tia šitoks Amerikos žmonių atsakymas Hitleriui.

Toronto mieste, Kanadoje, Progresyvi Darbo Partija laimėjo penkias vietas. Či socialistinė CCF neišrinko nei vieno. O neišrinko todėl, kad atsisakė sudaryti bendrą frontą. Dar bandė Darbo Partijai koją pakišti. Daugelyje distriktų suskaldė liaudies balsus ir padėjo konservatoriams savo atstovus išrinkti.

Bandė nubausti Darbo Partiją, o nusibaudė patys.

O sekamą laiką iš New Haveno pasirašo "Vaikų Mama": "Antanai Bimba! Negali saukti, kad natūralu, kai pamatai moterį vaikščiojančią su dovana. Jei kuri neturi dovanos, tai nulekia armijon pas savąj ir gauna. Ir kai eini strytu, tai matai, kad kerečių vežasi viena, o palei kerečių eina keturi. Kad nori, tai ir saukyk: yra dantys, tai bus ir duonos. Bet kai reikia tą duoną susirasti, tai tenka ir dantis pamesti. Moteris priversta sėdėti namie ir dovanas auklėti. Po karo bus kitas klausimas. "Mes, europietės, nelankėme mokyklos, tai nežinojome, koks bus mūsų gyvenimas, kokia bus ateitis mūsų vaikų. Bet kai pažiūri į tas, kurios po kiek metų sėdėjo mokykloje, tai nežinai, ką ir bemislyti."

O visgi su šia gera mama negalima sutikti. Išėina taip: įėjus sunku duonos gauti, tai nereikia nė vaikų!

kas; nukovė 2000 priešų, suėmė 1,520 vokiečių ir vengrų ir sunaikino bei išmušė iš veikimo 90 jų tankų. Pačiame Budapeste raudonarmiečiai užėmė dar 130 blokų namų; taigi jie turi jau 1,891 bloką. Naujas, tikrėnis pranešimas sako, jog visame Budapeste yra 4,500 blokų namų.

Nacių Robotbombos Galincios Pasiekti N. Y. ir Washingtoną

Admirolas Jonas H. Ingram, vyriausias Amerikos laivyno komanduojuojas Atlanto Vandenyne, pareiškė, jog vokiečiai ne tik gali bombarduoti New Yorką ir Washingtoną lekiandėmis savo robotbombomis, bet, turbūt, ir pradės jas laidyti į šiuos miestus eigoje kokių 30 iki 60 dienų.

Adm. Ingram sakė, kad nukritimas vienos kitos nacių robotbombos į New Yorką ar Washingtoną labai patarnautų hitlerinei propagandai. Tada jie galėtų girtis, būk sunaikinę New Yorką ar Washingtoną, nors tikrumoje tos vokiečių bombos suardyti tik vieną kitą namą ir užmuštų bei sužeistų nedidelį skaičių gyventojų. Bet nacių robotbombos nepakenktų amerikiečiams sumuštį priešus, pridūrė admirolas Ingram.

Athenai. — Pranešama, kad anglai ir (žandariška) graikų milicija užėmė Thebų miestą, 50 mylių į šiaurvakarius nuo Graikijos sostamiesčio Athenų. Tarpkalinėje ties Thebais anglai užmušė 50 iki 100 graikų Elaso partizanų. Pagal anglų generolo Scobie įsakymą, dabar daroma ablavos prieš likusius Athenuose žvėmsnius partizanus, tarp kurių esą nemažai komunistų. Arestuota ir trys vyresnieji policijos oficeriai, kaip Elaso partizanų rėmėjai.

Anglai skelbia, kad sučiūpė 1,500 šautuvų ir kiekius kitų ginklų ir amunicijos Athenų srityje.

Chinai Sveikina Rooseveltą Pareiškima

Buržuaziniai ir komunistiniai Kinijos laikraščiai šiltai sveikino prez. Rooseveltą pareiškimą kongresui. Kinijos pajūryje japonai išmušti iš Siapu.

London. — Pernai Anglijoje buvo 29,123 daugiau gimimų ir 5,000 mažiau mirimų, negu užpernai, įskaitant ir nacių robotbombomis užmuštuosius.

ATSTATYMO DARBAI TARYBŲ LIETUVOS MIESTUOSE IR MIESTĖLIUOSE

Lazdijai. — Bėgdami iš Lazdijų miestelio, vokiečiai sudegino ir suardė elektros stotį bei išsigabeno jos mašiną. Visą miestelio vidurį jie sunaikino, ir tik pakraščiuose teliko sveikų medinių namelių. Dabar atstatytas ir veikia malūnas, ypač per pastangas Dumbilauksio, Lazdijų tarybos komiteto pramonės skyriaus pirmininko. Ramanauskas atgaivino elektros stotį, kurios direktorius jis yra. Taip pat atsidarė ir veikia mokykla; taisoma auto. garažai ir gaisrininkų mašinos.

Laimėjusieji Laisvės Vajuje Dovanas

Laimėtojai Yra Ant. Stripeika, Pirmutinis; Jį Seka P. Pilėnas, Svinkūnienė, A. Balčiūnas ir Kt.

Vajus išėjo gan sėkmingai. Dalyvavo gražūs skaičiai kontestantų. Gauta puikūs skaičiai naujų skaitytojų ir labai sėkmingas buvo šis vajus atsinaujinimais.

Premijas bei dovanas laimėjo šie kontestantai:

A. Stripeika, G. Kudirka, Elizabeth. Punktų 7527.
Laimėjo 1-mą Dovaną \$100 War Bond.
P. Pilėnas, Philadelphia. Punktų 5614.
Laimėjo 2-rą Dovaną \$50.
M. Svinkūnienė, Waterbury. Punktų 5385.
Laimėjo 3-čią Dovaną \$30.
A. Balčiūnas, Brooklyn. Punktų 5267.
Laimėjo 4-tą Dovaną \$25.
J. Bakšys, Worcester. Punktų 3459.
Laimėjo 5-tą Dovaną \$20.
K. Čiurlis, J. Stanelis, Bayonne. Punktų 3106.
Laimėjo 6-tą Dovaną \$17.50.
ALDLD 2 kp. So. Boston. Punktų 2473.
Laimėjo 7-tą Dovaną \$15.
S. Kuzmickas, Shenandoah. Punktų 2398.
Laimėjo 8-tą Dovaną \$12.
S. Penkauskas, P. Tamašauskas, V. Vilkauskas, Lawrence-Nashua. Punktų 2195.
Laimėjo 9-tą Dovaną \$10.
J. Kazlauskas, Hartford. Punktų 2173.
Laimėjo 10-tą Dovaną \$5.

(Tąsa 2-ram puslapyj)

ROOSEVELTO PROGRAMA POKARINIAMS DARBAMS

WASHINGTON. — Paskutiniame savo pareiškime kongresui prez. Rooseveltas sakė:

Negalima pasiekti pastovios taikos, jeigu Amerika nebus stipri visuomeniniai (socialiai) ir ekonominiai-medžiaginiai. Aš jau pernai sakiau metiniame pareiškime kongresui ir dabar sakau, kad reikia įvykdyti ant-rąjį, ekonominių teisių bilių kaip naują saugumo ir gerovės pamatą visiems, nežiūrint, kokia būtų jų padėtis visuomenėje ir kokios tautybės ar tikybės jie būtų.

Iš tų teisių pati pamatinė yra teisė turėti naudingą darbą su žmonišku atlyginimu pramonėse, dirbtuvėse, farmose ar kasyklose.

Federalė valdžia turi rūpintis, kad tos teisės būtų įkūnytos su pagalba valstijų, miestų valdybų, biznių, darbininkų ir žemdirbių.

Karo metu mes turime pilnai darbo visiems. Nes valdžia perka visus karinius reikmenis, kuriuos tik šalis gali pagaminti, — o tai sudaro apie pusę mūsų dabartinio gamybos pajėgumo.

Po karo mes turime palaikyti darbus visiems. Reiškia, mes turime pasiekti to, kad privačiai žmonės — fermeriai, biznieri, darbininkai, profesionalai, šeimninės — reikalautų ir galėtų išpirkti tiek dirbinių bei produktų, kad atsvertų karinius valdžios pareikalavimus; tatau taip pat reiškia, kad mes turime pakelti užsieninę savo išvežimų prekybą į daug aukštesnį lygumą, negu pirm karo.

Mūsų politika, suprantama, kaip galint daugiau atsi-deda ant privačios pramonės ir verslo, kaip darbų teikė-jų. Bet Amerikos žmonės nesutiks su masiniu nedarbu arba su netiksliais, kur ranka - kur koja, darbais. Reikės duoti darbo kiekvienam norinčiam ir galinčiam dirbti — o tai reiškia apie 60 milijonų darbų.

(Tąsa 5-tam pusl.)

AMERIKIEČIAI PLEŠKINA NACIUS VISAME BEVEIK APSUPTAME PLOTE

Paryžius, saus. 9. — Pirmoji ir Devintoji amerikiečių armijos pamušė vokiečius daugiau kaip dvi mylias atgal per dieną šiauriniame šone vokiečių įsiveržimo sklypo, Belgijoje, ir privertė nacius pasitraukti atgal 25 mylių fronte. Berlynas pripažino, jog amerikiečiai visai apsupo kai kuriuos vokiečių būrius vakariniame to sklypo gale. Trečioji Amerikos armija iš pietinio šono taip pat pažygiavo pirmyn. Tuo būdu vakarinis to ploto iškyšulis susiaurintas iki 10 bei 12 mylių, ir tūkstančiai hitlerininkų apsupti bent iš trijų pusių. Amerikos artilerija pasiekia ir pleškina priešus visame tame plote. Jankiai, grumdami šalčiuose per gilius sniegus, prasiveržė pro Provedroux, arčiau kaip už keturių mylių nuo Housfalize - St. Vith vieškelio; o tai jau paskutinis vieškelis naciams mėginti ištrūkti nuo visiško apsupimo vakariniam to sklypo gale.

Siūlo Draftuot Karo Pastangom Visus Nuo 18 Iki 45 Metų

Washington. — Kongresmanai May ir Brewster įnešė kongresui prez. Rooseveltą pasiūlymą išleisti įstatymą verstinai imti į karinius darbus visus amerikiečius nuo 18 iki 45 metų amžiaus ir pasiųsti į karinius fabrikus tuos iš keturių milijonų vyrų klasėje 4-F, kurie, galu gale, bus pripažinti netinkamais karo tarnybai. Pranešama, jog prie šio sumanymo bus prijungtas ir prezidento reikalavimas draftuot slauges (norses), nes savanorių slaugių anapilto neužtenka sužeistiesiems karies aprūpinti.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Junėtinių Valstijų armijos štabo galva generolas Marshall ir karo laivyno galva Ernest King ragina kongresą priimti šiuos prezidento pasiūlymus, kaip būtina reikalingus oreitėniam karo laimėjimui.

Federacinės Unijos Vadai Šaukia Panaikinti Wagnerio Įstatą

Chicago. — International Teamster, Darbo Federacijos Veikų Unijos žurnalas, reikalauja panaikinti Wagnerio Darbo Santykių Įstatymą ir Nacionalę Darbo Santykių Tarybą. Tai todėl, kad tas įstatymas ir taryba, girdi, tanauja CIO unijoms, kaip "nuolatinis jų komite-tas."

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

Veikų Unijos pirmininkas yra Daniel J. Tobin. Manoma, kad su jo pritari-mu tas laikraštis reikalauja atšaukti naudingąjį Darbo Santykių Įstatymą, kuris duoda darbininkams laisvę į unijas organizuotis ir per valdžios prižiūrimus balsavimus pasirinkti tokią uni-ją, kokia darbininkam pa-tinka. Dalykas tame, kad daugumoje atsitikimų darbininkai pasirinko CIO uni-ją kaip savo atstovę bendrosioms deryboms su sam-dytojais.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President	Jos. Weiss
Secretary Treasurer	D. M. Sholl
Editor	Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at
the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the
Act of March 3, 1879.Istorinis Prez. Roosevelto
Pareiskimas

Tautinė vienybė ir Jungtinių Tautų vienybė kovoje prieš fašistinę ašį, tai esminis prezidento Roosevelto pareiskimo kongresui ir tautai branduolys.

“Mes ir mūsų talkininkai išvien kovosime iki visuotinės galutinės pergalės.”

Šitie keli žodžiai išsklaido bet kokias abejones mūsų krašto žmonėse ir Jungtinių tautų liaudyse. Šitie keli žodžiai sutvirtina, sucementuoja tautinę vienybę Jungtinėse Valstijose ir mūsų talkininkuose.

Kaip neimti, prezidento pareiskimas 79-tajam kongresui yra nepaprastai brandus ir svarbus istorinis dokumentas. Tenka pasveikinti Prezidentą už tai, kad jis, nesitenkindamas tik tuo, paaukojo gerą pusvalandį to pareiskimo svarbiausių dalių perdavimui mūsų visuomenei per radiją.

Kelios dešimtys, jei ne virš šimtas, milijonų amerikiečių prezidento pareiskimą arba skaitė, arba girdėjo ir dėl to jis, pareiskimas, suvaidins milžinišką rolę karo pastangų stiprinime.

Iki šiol pas mus perdaug buvo pradėta sklisti prieš propaganda, — kai kada gal būtų nesąmoningai, kai kada gal visiškai neaktualiai, tačiau visvien tai buvo prieš propagandą. Toji propaganda savo taikiniu turėjo Jungtinių Tautų vienybę: į ją buvo šaudyta, ją buvo norėta sunaikinti. Turime suprasti, kad Hitlerio ir Hirohito vyriausios tikslas ir viltis ir kėri tame, kad tik suskaldžius Jungtines Tautas, kad tik juo greičiau įvairius į jų vienybę klyt.

Amerikoje tokių Hitlerio agentų — sąmoningų ir nesąmoningų — nestokavo. Nuolat ir nuolat buvo svaistomasi purvų gniužtėmis tai į Tarybų Sąjungą, tai į Didžiąją Britaniją. Kartais rodėsi tas viskas daroma taip neaktualiai, “geriausiais niais besivaduojant”, bet, nepaisant to, tai buvo griovimo darbas, o ne statymo.

Pas lietuvius, lietuviškoje fašistinėje ir pro-fašistinėje spaudoje tokių hitlerinių perlų kaip tik labai daug tilpo. Vis tai bjauriojimai Tarybų Sąjungos, o kai kada ir Anglijos — mūsų talkininkų!

Prezidentas sako:

“Kiekvienas mažiausias gandas, kuriuo norima susilpninti mūsų pasitikėjimą mūsų talkininkais yra kaip tikras prieš agentas mūsų tarpe, siekias sabotuoti mūsų karines krašto pastangas. Šian ir ten yra bjaurių ir niekuo nepagrįstų gandy prieš rusus, gandy prieš britus, gandy prieš mūsų pačių amerikiečius komandierius karo fronte.

“Kai žmogus tuos gandas ištiri, tuojau pamatai, jog kiekvienas jų yra atžymėtas tuo pačiu požymiu: “Made in Germany.”

“Mes privalome priešintis tos rūšies propagandai, mes privalome sunaikinti ją — sunaikinti su tokia pat pajėga ir tokiu pat pasirijimu, bet mūsų kovojantieji vyrai parodo kovodami šarvuotas vokiečių divizijas.”

Taip, prezidentas uždavė skaudų smūgį visiems nepagrįstų gandy skleidėjams, jų skaičiuje ir lietuviškiems fašistams ir pro-fašistams, be paliovos šmeižiantiems mūsų talkininkes, ypačiai Tarybų Sąjungą.

Prezidento nuomone, išlaisvintų Europos kraštų žmonėse pasireiškia “nesusipratimai” yra neišvengiami, kaip jie buvo neišvengiami pačioje Amerikoje tuojau po Revoliucinio Karo. Prezidentas stoja už tai, kad visų kraštų žmonės būtų leista savo reikalus spręsti ir pasi-

statyti vyriausybės tokias, kokių jie nori. Prezidentas už Atlanto Carterio principus, prašytus į Jungtinių Tautų vienybės dokumentą.

Bet koki tarp Jungtinių Tautų nesusipratimai neprivalo pakirsti kelio įsteigimui ir palaikymui pastovios taikos mašinerijos.

Naminiais klausimais, prezidentas pasisakė už verstą darbininkų mobilizaciją karui laimėti, kuomet karas eina prie savo čiuokuro. Prezidentas pripažino, jog mūsų karinė pramonė pasiekė labai daug, kad mūsų krašto darbininkai pasirodė gerais patrijotais ir darbščiais, tačiau nauja karo stadija reikalinga dar didesnio pasiaukojimo iš platesnių piliečių masių.

Prezidentas taipgi nepamiršo ir pokarinio ekonominio laikotarpio. Jis ragino kongresą tuojau pradėti svarstyti Ekonominį Teisų Bilį, kurį jis seniau yra pateikęs kongresui. Prezidento noras ir siekimas yra toks: mūsų šalis po karo privalo būti saugi ir tvirta tiek ekonomiai, tiek visuomeniškai, tiek militariniškai. Pastarajam tikslui įkūnyti, jis ragino kongresą svarstyti verstą militarinės tarnybos įstatymą, pagal kurį būtų imamas jaunimas į kariuomenę po karo.

Mes esame tikri, kad šis prezidento Roosevelto pareiskimas suvaidins milžinišką vaidmenį mūsų krašte. Jis apviešins tautą, jis pagreitins pergalę frontuose, jis padarys mūsų kraštą kur kas stipresnį.

Dėl Lietuvos-Lenkijos Sutarties

Laisvėje jau buvo rašyta apie tai, kad praeitų metų rugsėjo 22 d. Liubline buvo pasirašytas susitarimas tarp Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos vyriausybės ir Lenkijos Tautinio Išsivadavimo Komiteto dėl evakuacijos lietuvių tautybės gyventojų iš Lenkijos teritorijos ir Lenkijos piliečių iš Lietuvos TSR teritorijos.

Dabar apie tai rašo ir Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komiteto organas “Tiesa” (išeinanti Vilniuje). Dienraštis primena, jog šis “susitarimas yra istorinės reikšmės įvykis ir reikalauja savimi naują fazę Lietuvos ir Lenkijos, lietuvių tautos ir lenkų tautos santykiuose — naują fazę, bet turinčią gilią istorinę šaknį.”

Kokios gi tos šaknys? “Tiesa” atsako:

“Tos istorinės šaknys auga iš Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ir Lenkijos karaliaus Vladislavo 1325 m. sudarytos sąjungos kovai prieš kryžiuočių agresiją, iš garsiųjų Žalgirio kautynių, kur Lietuvos kariuomenė drauge su rusais, baltarusiais, ukrainiečiais, sąjungoje su Lenkijos kariuomene, lemiama sutriuškino vokiškųjų kryžiuočių jėgas ir ilgiems laikams padarė galą vokiškųjų grobių veržimuisi į Rytus.

“Susitarimas turi tikslą pašalinti bet kokias galimas priežastis bet kuriems nesusipratimams tarp lietuvių ir lenkų, o tuo pačiu ir tarp Lietuvos ir Lenkijos, visada suinteresuotų savo tautiečių ne tik ekonominiu, bet ir kultūrinu gyvenimu. Lietuvių tautinė mažuma Lenkijoje ir lenkų tautinė mažuma Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje, per ilgus metus suaugusi su Lenkijos valstybingumu, savo kultūrinius interesus visais atvejais galės geriau patenkinti ir aktyviau įsijungti į savo tautinės kultūros kūrybą, būdamas drauge su savo tautiniu branduoliu atitinkamoje tautinėje valstybėje. Susitarimas ir duoda gražiausią progą lenkam Lietuvoje ir lietuviams Lenkijoje evakuotis į savo tautinę valstybę, įsijungiant į visą savo tautos gyvenimą. Taip išsprendus tų dviejų tautybių mažumų abipusią evakuacijos klausimą, galutinai išnyks visos klūtys, galinčios trukdyti kaimyniškus Lietuvos TSR ir Lenkijos santykius.”

Kai Lenkiją valdė lenkų tautos neprieteliai pilsudskininkai, o Lietuvą — tolygūs ponai smetonininkai, tarp šitų tautų nebuvo sutikimo, jos gyveno beveik karo stovyj. Dabar, kai abiejose kraštuose valdo liaudies vyriausybės, kurios tautinį klausimą sprendžia, kaip jį sprendžia Tarybų Sąjungą, visoki tarp lietuvių ir lenkų nesusipratimai išnyks ir jos gyvens draugiškuose, tikrai kaimyniškuose santykiuose.

Unijų vadai susirinko ir planuoja didelį parengimą dėl sušelpimo Jugoslavijos žmonijai. Iš kairės į dešinę: Leo Krzycki, iš amalgameitų rūbsiuvių, Richard Frankenstein, iš automobilistų unijos, ponas Balokovich, žmona jugoslavo muziko Zlatko Balokovich, ir rašytojas Louis Adamic.

Naminis Frontas

Bus pagerbta ketvirtis milijono be atlyginimo darbininkų racijonavimo įstaigos darbininkų.

Washington. — Ateinančią mėnesį bus pagerbta ketvirtis milijono be atlyginimo darbininkų. Tie darbininkai yra vyrai ir moterys, kurie nesigarsindami, pasiaukoję, jau ilgą laiką dirba, kad jų kaimynai gautų savo dalį karo metu trūkstamų prekių teisingomis kainomis. Pagerbimo proga bus trijų metų sukaktis nuo įsisteigimo vietinių Karo Kainų ir Racijonavimo įstaigų. Šio minėjimo tikslas yra paskatinti savanorius, o taip pat ir apmokamus tarnautojus nepažinti pareigų iki reikalų praeis.

Iš apžvalginės medžiagos, kurią Kainų Reguliavimo Įstaiga suteikė Karo Informacijų Įstaigai, matyti, kad pirmąją savaitę po Pearl Harbor visų valstijų gubernatoriai buvo paprašyti įsteigti padangų (taječių) racijonavimo įstaigas kiekvienam apskrity.

Jau 1942 metų sausio 5 dieną gyvavo 7500 vietinių racijonavimo įstaigų 3052 apskrityse, kuriose dirbo 20,000 neapmokamų savanorių darbininkų. Kada atėjo reikalingas racijonuoti cukrų, tai problema pasidarė dar sunkesnė. Šio naujojo trūkumo buvo paliestas kiekvienas, todėl ir padangų racijonavimo įstaigos virto racijonavimo įstaigomis. Racijonuojamų dalykų skaičiui didėjant ir įvedus bendrąjį aukščiausių kainų reguliavimą, tos vietinės įstaigos pasidarė Karo Kainų ir Racijonavimo įstaigomis, kuriomis jos ir šiandieną tebėra.

Karo Kainų ir Racijona-

vimo įstaigos didele dalimi prisidėjo prie to, kad pragyvenimo išlaidos per virš pusantrų metų buvo išlaikytos pakenčiamame lygyje. Šitos vietinės įstaigos, kaip Kainų Reguliavimo Įstaiga sako, padėjo aprūpinti mūsų karines pajėgas reikalingais dalykais, tuo nesuarūpindami mūsų ekonominės sistemos. K.R.I. taip pat sako, kad jos labai daug prisidėjo prie mūsų vidaus ekonominės santvarkos stabilizavimo.

K. R. I. nurodo, kad šis uždavinys nebuvo lengvas. Pirmiausia, tos vietinės įstaigos turėjo išmokyt 130,000,000 amerikiečių, kaip susigyventi su prekių racijonavimu ir kainų kontrole. Šalia auklėjimo darbo, vietinės įstaigos faktinai turėjo įgyvendinti visus parėdymus kainų ir racijonavimo reikalų. Koks tai milžiniškas darbas, galima šiek tiek įsivaizduoti kad ir iš to, jog kainos nustatytos aštuoniems milijonams dalykų.

Karo Kainų ir Racijonavimo įstaigos skaitomos geriausiais demokratijos pavyzdžiais. Pirmą kartą savanorių piliečių grupės faktinai tvarkė karo meto taisyklės ir rūpinosi jų įgyvendinimu savo apylinkėse. Kainų Reguliavimo Įstaiga sako, kad jei šito darbo būties turėjės imtis apmokamas personalas ir jei iš viso būtų buvę galima surasti reikalingą skaičių darbininkų, kaina mokesčių mokėtojams būtų buvęs be galo didelė.

Šiandieną visoje šalyje yra 5500 Karo Kainų ir Racijonavimo įstaigų. Katalikai, žydai, protestantai, darbininkai, daktarai ir amerikiečiai veikia kiekvienose svetimųjų kilmės su-

LAISVĖS VAJUS

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Zemiau paduodame išsą kontestantų surašą ir po kiek punktų kuris gavo šiam vajuje:

Geo. Shimaitis, Brockton	2097	A. Valinčius, Pittston	382
P. Zingulis, Rochester	2025	J. Zilinskas, Lewiston	374
ALDLD 4 Apskr., Pittsburgh	2014	M. Smitrevičienė, Detroit	362
P. Baranaukas, J. Mockaitis, Bridgeport	1627	M. Janulienė, Detroit	350
V. J. Stankus, Easton	1290	A. Dambrauskas, Haverhill	312
ALDLD 25 kp., Baltimore	1273	J. Lingevičius, Saginaw	247
ALDLD 20 kp. ir Motery Skyrius, Binghamton	1226	W. Yokim, New Britain	234
Ig. Urbanas, Great Neck	1146	L. Pruseika, Chicago	217
C. K. Urban, Hudson	1079	J. V. Stankevičius, Wilkes-Barre	217
J. Grybas-Preibis, Norwood	1049	A. Gudzin, Schenectady	205
P. Slajus, Chester	844	C. S. Kasperas, Wilkes-Barre	168
P. Slekaitis, Scranton	740	A. J. Navickas, Haverhill	144
J. Matačiūnas, Paterson	628	J. A. Bekampis, Merchantville	130
J. Blažonis, J. M. Karsonas, Lowell	602	M. Paulauskas, Pittsburgh	130
V. Ramanaukas, Minersville	558	Mary Slekis, Gardner	130
J. Rudmanas, New Haven	516	Frank Wilkas, Wilmerding	117
S. Puidokas, Rumford	480	A. Kupstas, E. St. Louis, Ill.	104
J. Kalvelis, Bridgewater	456	V. Smalstis, Royal Oak	104
A. Levaniene, Los Angeles	455	C. K. Bready, Brooklyn	98
J. Simutis, Nashua	422	A. Buivis, Dorchester	92
V. Padgalskas, Mexico	419	M. Shlave, Gardner, Mass.	78
		E. Cibulskienė, Naticke	26
		J. A. Shunski, Amsterdam	23

Taip sunkiose karo sąlygose ir dirbdami karinėse ir būtinųjų pramoninių darbuose ilgas valandas jūs, draugai ir draugės, puikiai pasidarbavote savo dienraščio platiniui. Jūs daug pasidarbavote abelnei apšvietos skleidimu platindami dienraštį Laisvę. Tas gražus ir prakilnus jūsų triušas yra puikiai įvertinamas pažangiųjų Amerikos lietuvių.

Širdingai dėkojame jums prieteliai už jūsų didelį darbą atliktą laike vajuos ir prašome nenuleisti rankų vaju pasibaigus. Kiek išgalėdami darbuokimės per išistus metus, kad mūsų dienraštis pasiektų kuo plačiausias masės žmonių.

Laisvės Administracija.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Dainos, Muzikos ir Teatro
Menininkų Brigados

Vilniuje ir Kaune yra išskirtos iš filharmonijos ir teatro specialios aktorių, muzikantų ir dainininkų brigados, kurios duoda koncertus sužeistiesiems kariamams. Vilniuje tokių koncertų surengta jau apie 40, Kaune — apie 30.

Ruošiami Vadovėliai
Mokykloms

Lietuvos TSR švietimo Liaudies Komisarato suteiktomis žiniomis, skubiu tempu ruošiami vadovėliai Tarybų Lietuvos mokykloms. Yra jau atiduota spausdinti 11 įvairių vadovėlių pradžios ir vidurinės mokykloms. Per rugsėjo mėnesį bus paruošta spaudai dar apie 15 vadovėlių. Gi iki gruodžio mėnesio iš viso bus paruošta apie 50 vadovėlių.

Vilniaus Muzikos Mokykloje
Gali Mokyti Apie 600
Mokinių

Vilniaus Muzikos Mokykloje jau prasidėjo stojamieji egzaminai. Tikimasi kelių šimtų naujų mokinių. Iš senų mokinių yra užsiregistravusių apie 300. Iš viso šioje mokykloje gali mokyti apie 600 mokinių. Mokslo metus numatoma pradėti spalio mėn. pradžioje ofi-

daro tas vietines įstaigas. Jie visi darbuojasi su vienu tikslu prieš akis — pasirūpinti, kad jų kaimynai gautų jiems priklausomą trūkstamų prekių kiekį teisinga kaina.

OWI.

Britanijos užsienio reikalų ministeris Eden, Graikijos arkivyskupas Damaskinos, paskirtas, karaliaus pavaduotoju, ir Anglijos premjeras Churchill.

cialiaja ir koncertine dalimi Muzikos Mokyklos patalpose. Mokykloje veiks visos normalios konservatorijos nustatytos klasės.

Bus Atgaivinti Liaudies
Universitetai

Suaugusių švietimui, be suaugusių gimnazijų ir kitokių mokyklų, numatoma taip pat atgaivinti veikusius liaudies universitetus. Vykdomyj komitetų Liaudies švietimo Skyriai jau vykdo norinčiųjų mokyti registraciją.

Pavyzdinga Valgykla

Statybos Treistas įsteigė savo darbininkams ir tarnautojams 3-čią valgyklą Vilniaus gt. 42.

Valgyklos patalpos yra švariai užlaikomos, jaukios ir skoningai papuostos.

Visi Mokyklinio Amžiaus Vaikai Turės Mokyti

Vilniaus Miesto Vykdomojo Komiteto švietimo skyrius nuo rugsėjo 15 d. pradeda Vilniaus mieste mokyklinio amžiaus vaikų tikrinimą po namus. Kurie nebus baigę ir įsiregistravę į privalomą pradinį mokslą, bus įregistruojami.

Gauta Prekybai Daug
Avalynės

Gamybos Realizavimo Valdybos krautuvė Nr. 1 prekybai pradėti gavo jau didesnę kiekį avalynės ir kitokių odos prekių.

Vilniuje Veikia 8 Komitetai
Nukentėjusiems Nuo Karo
Šelpti

Vilniaus miesto gyventojų iniciatyva yra sudaryti 8 komitetai nukentėjusiems nuo karo šelpti. Šie komitetai taip pat šelpia pensininkus, darbo invalidus, likusias be maitinčių šeimas ir vaikus iki 12 metų amžiaus. Komitetai veikia Vilniaus Miesto Vykdomojo Komiteto Socialinio Aprūpinimo Skyriaus žinioje. Soc. Apr. Skyrius teikia taip pat visiems komitetams ūkinę paramą. Kiekvienas komitetas turi savo virtuvę ir duoda pietus šelpiamiesiems.

Vilniaus Filharmonija
Plėčia Savo Veiklą

Lietuvos TSR Vilniaus Valsybinė Filharmonija, kurios simfoninis orkestras pradėjo savo darbą, turės dar liaudies instrumentų, šokių ir dainų ansamblių, džazą ir estradinį sektorių, kuris jau suorganizuotas ir dar šį mėnesį viešai pasirodys. Prie Kauno Filharmonijos taip pat organizuojamas estradinis sektorius.

Kiekvienas darbas, kožnas doleris ar centas Amerikos karo pastangų ir jos didvyriškų talkininkų paramai reiškia smūgį fašizmui ir artėjimą pergalės ir taikos. Ar jūs prisidėjot darbu ir aukom?

MOTERŲ ŽINIŲ

Apšviesta tauta yra labiau gerbiama ir jos žmonių gyvenimas gražesnis. Literatūra mums padeda šviesti, pakilti. Įstokite į Lietuvį Literatūros Draugiją! Gaukite jai narių šiame vajuje!

Moterys Atliko Daug Svarbių Darbų 1944-tais Metais

Rašo Biržietė
Jau prabėgo 1944 metai, kurie savo audringumu daug kuom skiriasi nuo kitų metų. Neisime į smulkmenas ir nesuminėsime visko, bet tik trumpai prisiminsime, ką moterys nuveikė.

Šie praėję metai rodo, kad Amerikos moterys stėjo į industrinį darbą, ypač į karo industriją. Skaitlinės rodo, kad arti 18,000,000 moterų jau dirba dirbtuvėse ir kitokiuose svarbiuose darbuose, kurie surišti su karo laimėjimu.

95,000 moterų yra Dėdės Samo kariškoj tarnyboj.

Veik neliko darbo šakos, kurioje nedirbtų moterys. Tie visi pirmesni aiškinimai, kad ne visiems darbam moterys tinka, dabar palaidoti užmirštyje.

Pereituose rinkimuose išrinkta 9 moterys į Kongresą.

Daugelyje gimnazijų ir universitetų matome, kad mergaičių mokinių skaičius pralenkė berniukų skaičių.

Dirbtuvių perdėtiniai ima pripažinti ir viešai skelbti, kad moterys darbištesnės ir stropesnės savo darbuose.

Čia būtų galima sužymėti daugelį žymių pasiekimų ir atsinešimų link įvertinimo mūsų šalies moterų. Bet gal kas paklaus, kodėl tas viskas taip staiga vyksta?

Atsakymą galima rasti lengvai, kad moteris visada tokia buvo, tik visuomenės protavimas buvo taip nustatytas. Be to, ir pačiai moteriai įkalbėta, kad tu esi tik 'grožio angelas', kad tu turi tik iš savo 'grakštumo ir flirto' gyventi, kad tau negražu ir netinka dirbti tūli darbai. Aišku, jei tu ir dirbi sunkesnį darbą, tu, kaip moteris, negali gauti lygų mokėstį kaip vyras, kad ir tiek pat darbo padarai.

Dabar, kada mūsų šalis ir visas demokratinis pasaulis likosi fašistų užpultas ir patatė visus į pavojų, moterys stėjo betys į petį su vyrais.

Today's Pattern

9152
SIZES
S, M, L

Žiurstelui forma No. 9152 gaunama trijų dydžių: mažo (S), vidutinio (M) ir didelio (L).

Užsakymą, pažymėjus numerį jūr dydį, sykiu su 20 centų, siųskite: Mary Sincus, 427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

rais ginti pasaulio demokratiją, jos įrodė ir įrodė, kad tik tada šalis galinga ir tvirta, kuomet visos jos jėgos bendrai sujungtos.

Prieš karą moterys nebuvo mašinistėmis, busų ir gatvėkarių bei trokų vairuotojos, o dabar jos puikiai tai atlieka.

Amerikos moterys atliko neapsakomai daug darbo ir dar atliks. Reikia tikėtis, kad laimėjus karą mūsų moterys nesiduos save vadinti "žaislinėmis lėlėmis." Jos žengs su kultūra ir progresu į šviesesnį gyvenimą.

Biskutis Žinių Apie Francūzijos Moteris

Francūzija buvo nacių okupuota per jos kvilingų pardsavimą. Tačiau Francūzijos liaudis, iškaitant ir moteris, grūmėsi per virš keturis metus.

Moterys ne tik buvo partizanėmis - maquis, bet daug vietų vadovavo jiems.

Štai Mme Lewullis, kuri prieš Paryžiaus išlaisvinimą buvo atvykusi į Paryžių ir organizavo sukilimą Paryžiuje. Ji buvo nacių su-sekta ir negirdėtai būdais kankinama. Rankos sulaužytos ir iš pečių išsuktos, kojų apachos apdegintos.

Dar kai Paryžius tapo išlaisvintas, ji rasta be priežiūros, bet gyva. Jos kojų apachos buvo panašios į raudoną jautieną mėsa.

Taip aprašė Amerikos korespondent. ir pažymėjo, jog nežiūrint tų visų kančių Mme. Lewullis nepasakiusi nei vieno žodelio apie savo draugus.

Tulas korespondentas Thomas Henry, iš Normandy, rašo: Kad Mademoiselle Yvonne, kuri iš profesijos akušerė, dirbusi pagrindinį darbą visai nacių panosėje.

Arba paimkime mokslninkės Curie dukterį, Eva Curie, kuri vyko iš Amerikos į Francūziją, kad prisidėjus prie išlaisvinimo jos. Net vairavusi troką ir atlikusi kitas sunkias pareigas karo tarnybos.

Neveltui korespondentas Ilja Erenburg savo rašte šai kaip sako apie Francūzijos moteris: "Gal buvo tokių, kurie manė, kad francūzės moterys bus panašios į miegančias gražuoles, kurias iš miego prikels tik saldus bučkis. Ne! Jie taip manydami apsiriko; jos kovojo už respubliką ir yra tikros karžygės!"

Ne kitaip ir Anglijos moterys daro, vienos tiesiog karo fronte padeda, o kitos namų fronte. Anglijoj daugumoj moterys dirba karo industrijoj, ir dėka jų, Anglijos armija galėjo išsilaikyti tokioj ilgjo kovo.

Dabar Apie Sovietų Sąjungos Moteris

Jau ne kartą buvo rašyta apie Sovietų moterų kovingumą ir pasiryžimą. Jos ne tik arti 90 nuosimčių namų fronte atlieka darbą, bet taip pat su ginklu rankose mūsų lauke kauja kruviną priešą. Moterys lakūnės pa-

puoštos garbės medaliais už drasą ir sugabumą, taip pat tankų vairuotojos. Nemažiau rasime atsižymėjusių moterų partizanų eilėse.

Sovietų moterys užsitarnavo aukščiausią pagarbą ir padėką iš viso demokratinio pasaulio už jų herojiškumą ir širdingiausį pasišventimą namų fronte, už gaminių amunicijos ir kitokių reikmenų, su kurių pagalba Raudonoji Armija pliekia kailį naciams.

Graikijos moterys neprasčiau už Francūzijos moteris pasirodė. Jos pirmiausia pleikė bendrai su savo draugais vyrais naciams kailį, o dabar drąsiai kovoja prieš Graikijos kvilingus ir anglius, kurie nori užsodinti būvusius kvilingus ant Graikijos žmonių sprando.

Dabar matome laikraščiuose paveikslus, kur neša moterys protesto iškabas prieš tokius anglų žygius ir demonstratyviai laidoja žuvusius savo draugus kovoje už Graikijos laisvę.

Tą patį rasime tarp Jugoslavijos, Lenkijos ir kitų šalių moterų.

Ne kitaip ir mūsų senosios tėviškos Lietuvos moteris (Tas 5-me puslapyje)

Montello, Mass.

Atminimui Draugės E. Beniulienės

Sausio 10-tą, 1944 metų, žiuri mirtis išskyrė iš mūsų.

Elzbieta Beniulienė

sų tarpo brangią šeimynai ir visuomenei draugę Elzbieta Beniulienę.

Prisiminus tą liūdną atsitikimą ir šandien ne vienam iš mūsų ašara suvilgo blakstieną, nes mirtis ją išskyrė pačiame gyvenimo vidurkelyje. Velionė buvo veikli narė visose pažangiose draugijose. Jei ne mirtis, būtų dar daug naudingų visuomenei darbų atlikus. Jos netekome, bet jos nuveikti darbai pasiliks mūsų mintyse ant visados.

Išsėkis, Elzbieta, ramiai. O mes tavo atminimui pasižadame dirbti tuos darbus ir skleisti tas idėjas, kurias su gerbei ir mylėjai.

Biruta.

Laukiama Delegacijos Iš Anglijos

Pranešama, kad Anglija atsiunčia į J. V. keturias moteris delegates mainais už amerikiečių unijistų delegaciją. Jomis yra: Edith Maycock, siu-vyklos; Barbara Bates, inžinierijos; Mary Jennings, pančiakinės; ir Mary Brodie, elektriškos įmonės darbininkės.

Vaikai nori žinoti, kas dedasi. Tai New Yorko liaudies mokyklos mokiniai sugužėjo į United Electrical, Radio & Machine Workers (CIO) raštinę ir apipylė viršininkus ir raštinės štaba klausimais apie unijos nusistatymą ir veiksmus. O klausimų jie turėjo daug, kadangi vizitas buvo dalimi jų klasės projekto apie "Darbininkai už Demokratiją." Tiems vaikams niekas nebepasakys, būk unija esanti koks baisus baubas.

PHILADELPHIA, PA.

Iš Moterų Klubo Darbuotės
Beveik per visus metus moterų veikimas buvo silpnas. Susirinkimai neįvykdavo reguliariai, visokių priežasčių būdavo.

Tai oras per šiltas, tai dienos negeiros ir tam panašiai. Bet į pabaigą metų pataisyta visos kliūtys. Gruodžio 17 d. įvyko metinis susirinkimas. Nors buvo ne taip skaitlingas, bet draugiškas ir entuziastiškas. Perrinkta valdyba. Išrinkta organ. šapran, prot. sekr. Smitienė, fin. sekr. Mattis, išdininke Zalner.

Gauta 82 svarai vilnų ir visos išdalintos megst. Mūsų ne-nuilstančios mezgėjos mezga, ar šiltas oras, ar šaltas.

Drg. M. Balukevičienė, kuri dirba dirbtuvėj ir namų ruošą atlieka ir svederius mezga. Jei neklystu, tai gal jau 40 baigia.

Kita smarki mezgėja, tai M. Raipienė. Nors turi savo biznį, turi jame dirbti, bet Rainienė nekaltai ilgai su kostumeriais, ji mezga, atlikus savo patarnavimą. Ji jau numezgė apie 35 svederius, visus "extra size."

Trečia irgi nuplatinė mezgėja, tai M. Struogienė. Nors ji nedirba dirbtuvėj, bet turi didelę šeimyną prižiūrėti. Ji mezga ir siuva dėl Lietuvos vaikų. Ji yra numezgus 38 svederius.

Turime ir daugiau mezgėjų, kurios mezga pagal savo išgalas: O. Paulukaitienė, Paliepienė, Olevičienė, Stankunienė, P. Baranauskienė.

Dabar numegstus pridavė sekamos:

B. Navailinskienė 3 svederius be rankovių.

H. Tureikienė 1 svederį be rankovių.

Kaspariunienė 2 svederius be rankovių.

Sekamos draugės dirba drapanų sudėjimui ir pasiuntimui į LPTK centrą: V. Urbienė, O. Zalnicaitienė, J. Smitienė, J. Simkienė.

Po šio susirinkimo (kur daug gerų tarimų padaryta ir bandysime juos įvykdyti), sekamos draugės priėmė šiltos arbatos su pyragais: drg. H. Mattis, A. Zalner, J. Smitienė, Varde klubo, tariame ačiu už jų draugiškumą.

Sekantis klubo susirinkimas įvyks 18 d. sausio, 8 val. vakare, 735 Fairmount Ave. Nepamirškite atsilankyti.

Prisiraše 3 naujos narės: V. Monkus, T. Stankunienė, V. Urlakienė.

Liūdną žinią gavo mūsų klubo narė Nelė Gričionienė, jos mylimas sūnus Fredie Gričionas žuvo kur nors Vokietijoje, vos sulaukęs 29 m. amžiaus. Varde klubo, mes išreiškėme draugams Gričionam

širdingiausią užuojautą jų skaudžioj nelaimėj.

Nelaimė patiko drg. V. Urbienė, kuri buvo sveika ir linksma trečiądienį, sausio 3 dieną. Tik, staiga, apie 5 val. po piet, pasijuto suimta skausmu. Tuojau buvo nuvežta į ligoninę ir tą patį vakarą padaryta operacija. Operacija pavyko gerai. Bet ligonė dar silpna, kalbėti negali. Už kelto dienų bus tvirtesnė. Ku-riem laikas leidžia, atlankykite. Ji randasi Švento Juozapo ligoninėje — "St. Josephs Hospital," 17 and Girard Ave., Room 315. Lankymo dienos: antradienį, ketvirtadienį, sekmadienį nuo 2 iki 4 po piet ir kiekvieną vakarą nuo 7 iki 8 val. vakare. Iš ligoninės, kaip bus geresnė, bus parvežta į namus, po antpašų 628 N. 12th St.

Linkiu draugei Urbienei greit pasveikti. Smitienė.

SEIMININKĖMS

Pagavus Kalakutą Ar Gerą Vištą

Punktų taupymui ir abelnei permainingai maisto, didesnei šeimai kai kada pavyksta gauti kalakutą, kitiem vištą ar kad ir apyjaunį kepamą gaidį. Kemsšalas (dressing), greta įvairum, padeda prapęsti mėsą, tad ypatingai dabar retai rasi šeimnininkę, kuri paukštį keptų be kemsšalo.

Patyrusios savo amate šeimnininkės žino receptus kele-riopiems kemsšalams, kas kartą vartoja vis kitą ir tuo įneša naujovę. Štai vienas iš daugelio vartojamų paprastų kemsšalų. Čia sužymėto kiekio gana kalakutui. Anties ar vištos iš-kimšimui imti per pusę mažiau.

8 puodukai duonos trupinių apie ketvirtadalį puoduko tarkuoto svogūno apie pora šaukštukų druskos žiupsnytis pipirų šaukštukas sage ar maišytų prieskonių (poultry seasoning) pusė puoduko ištirpūtų riebalų

1 kiaušinis puodukas skysčio, kuriame virė paukščio smulkmenos (giblets — širdis, skilvis, koka-jos), ar buljono.

Sudėti viską į gilų dubenį (blūdą) iš eilės, kaip čia mi-nėta, vis maišant. Norint sau-so kemsšalo, nepilkit skysčio ar pilkit tik dalį puoduko. Taip pat galima nedėti kiaušinio, jeigu nenorite.

Paukščio kepimo ilgis pri-klauso nuo paukščio didumo ir amžiaus, paukščio kietumo. Vidutiniai ima apie pustrėčios

Prasidėjus Apšvietos Myletojų Darbymetei

Greta lietuvių liaudies dienraščių Laisvės ir Vil-nies, didžiaus. organizuotu Amerikos lietuvių švietėjų yra Lietuvių Literatūros Draugija. Draugijai šiemet sueina 30 metų. Apvainika-vimui šios didžios sukak-ties, draugijos Centro Ko-mitetas paskelbė 6 mėnesių vaju, kuris tęsis iki liepos 1-mos.

Jubilėjiniame vajuje nori-me gauti tūkstantį naujų narių į draugiją.

Ar gausime tiek?

Mūsų draugės darbuoto-jos šimtuose LLD kuopų, mūsų draugės moterų klu-buose turės duoti didelę da-lį to atsakymo, kuris turėtų būti:

Gausime 1,000 naujų na-rių iki liepos 1-mos. Išpildy-sime ir perpildysime savo kvotas.

Pažvelgus į didelius dar-bus kai kurių mūsų drau-gių ką tik pasibaigusiose dienraščių vajuose gaunasi didelė viltis, kad moterys turi pakankamai gabumų būti ir mūsų apšvietos orga-nizacijos —Lietuvių Litera-tūros Draugijos — budavo-tojomis.

Pasidaruokime, drau-gės! Kuriom išgalima, tap-

Iš Ukrainos atvežtos dirbti verstiną darbą vokiečiams Schirmeck fabrike merginos iš džiaugsmo iškėlė ant rankų amerikietį leitenantą J. B. Kelly iš Houston, Texas, apvaikšči-damos amerikiečių kovotojų atneštą joms laisvę.

valandos iškepti kimštą kala-kutą.

Pirm dedant pečiun, paukš-tį ištrina sviestu ar kitais rie-balais (kitos ištrina ir miltais). Pakepti labai karštame pečiu-g (kojomis aukštyti) nedeng-tą apie 20 minučių, kad aprus-tų. Paskui blėton įpilti puodu-ką karšto skysčio, uždengti, nustatyti vidutinį karštį ir taip kepti, kol iškeps. Norint ap-gruzdinto paviršiaus, baigiant kepti vėl atidengti keliolikai minučių. Jeigu per sausa, pa-laistyti blėtoj esamų ar sriu-bos skysčiu.

Nesant pakankamai dide-lės uždengiamos blėtos, gali-ma kepti ir be dangčio. Apsau-gai nuo perdzūvimo ir apdegi-mo uždengiant vaškuota, pa-sviestuota popiera, sviestuotą-ją pusę dedant prie mėsos. Ki-tos pridengia švarių šmotelių audeklo ir tankiau palaisto.

N. G.

Sekamuose skyriuose maty-sime, kaip daroma paukštienai sosas (giblets gravy).

Sk. Ved.

kime tomis garbingomis čempionėmis vartininkėmis. Kurioms per sunku iki čam-pijonių laipsnio prieiti, gau-kimė nors po vieną naują narę, ar narį, po kelius. Pa-sidairiusios aplink save, ra-sime dar daug gerų draugių ir draugų, puikių moterų ir vyrų, nepriklausančių mūsų draugijoj.

Lai Mūsų šventės Būna Narių Gavimo Dienom

Aišku, mūsų darbai karui laimėti ir kare nukentėju-siems pagelbėti buvo ir pa-siliekta vyriausiais laimėjimais iki pergalės. Jiems vis tebe-privalome pašvesti visas sa-vo turimas jėgas, mobiliz-iuoti vis daugiau naujų jė-gų. Tačiau mes matome, jog visas svietas planuoja pokar-inę statybą. Mūsų pokari-nė statybą yra budavojimas savo organizacijų. Primi-mime savo geriems sandar-bininkams, talkininkams vi-suose mūsų darbuose, jog mes už išauklėjimą darbu-tojais esame skolingi ir dė-kingi Lietuvii Literatūros Draugijai ir mūsų spaudai.

Atitinkamai ruoškimės artėjantiems Moterų Die-nos — Kovo 8-tos ir Moti-nių Dienos — gegužės 13-tos minėjimams iškilmingai, su tinkama pagarpa savo švie-tėjai — auklėtojai organiza-cijai.

Tikimės Gauti Naujos Literatūros

Greta Liet. Literatūros Draugijos Centro išleisimo padidinto pirmo. numero Šviesos, šių metų, taipgi iš-leisimos mažytės informaci-jų apie LLD brošiūrą, turėsim ir specialės moterų literatūros. LLD Moterų Komitetas tikisi ne už ilgo turėti gatavą (taip Lais-vės spaustuvės gospadorius prizadėjo) Venclovos nepa-prastai įspūdingai ir infor-muojančiai parašytą brošiū-rą apie Tarybų Lietuvos ir visos Tarybų Sąjungos Did-vyrę Marytę Melnikaitę.

Prašome užsakyms siųs-ti tuojau. Tas mums žymiai pagelbėtų nuspręsti, kiek spausdinti. Patys supranta-te, kaip būtų skriaudu, jei-gu kuriai kolonijai knygelės netektų arba tektų per ma-žai. Iš kitos pusės, mes ne-norime prispausdinti per-daug, norime taupyti me-džiagas ir darbo jėgą, kurių abiejų vos tik ištenkame.

Prašome Apmokėti Už Pernykščią Knygelę

Daug kuopų jau pasimo-kėjo už brošiūrą "Moteris ir Karas", parašytą Ks. B. Karosienės. Labai esame dėkingos visoms ir visiems pasimokėjusiems. Su tuo fondu dabar drąsiai sutin-kame leidimą kitos brošiū-ros. Daugelis iš pasimokė-jusių dovanojo Moterų Ko-mitetui net platintojų nuo-simti leidimui daugiau lite-ratūros.

Kurie dar nemokėję, pra-šome pasimokėti tuojau. Knygelės kaina buvo po 10c. LLD Moterų Komitetui rei-kia siųsti po 6 centus už ko-žną parduotą knygelę.

S. Sasna, sekretorė.

Paruošė D. M. Šolomskas.

15

Kaip Per Karo Audras ir Liepsnas Lietuva Pasiekė Laisvę

(Tąsa)

Gyvenimas mieste jau atgija. Pradėjo veikti tarybinės valdžios organai. Vietoj vokiečių susprogdinto tilto per Šventosios upę, raudonarmiečiai tą pačią dieną pastatė laikiną medinį tiltą. Vis daugiau grįžta į miestą išsibėgijusių gyventojų — jų tarpe gydytojai, matininkai.

Apylinkės valstiečiai uoliai dirba laukuose, kerta rugius. Jie su pašaupta dabar prisimena gėdinusius, kurių pagalba vokiečiai ir jų agentai norėjo įkalbėti valstiečius apeisti savo ūkius. Valstiečiai džiaugiasi nusikratę vokiečių jungą ir trokšta, kad tik greičiau hitlerininkai būtų galutinai sutriuškinti.

SIRVINTOS. Ir čia daug mūrinių namų vokiečiai sudegino. Sirvintose, o taip pat Maišiogaloje, gyvenimas įėjo į normalias vėžes.

ISILGAI NEMUNĄ

Gamtinės kliūtys: upės, kalnai, pelkės ir kitokios, yra geriausios karo apsigynimo pozicijos. Bet maršalo Stalino ir bendrai Raudonosios Armijos vadų sugabi taktika dažnai tokias kliūtis apejo. Vakarų Dauguva, galingas vandens užtvaras, bet hitlerininkai nedaug galėjo ta proga pasinaudoti, nes Raudonoji Armija išvystė ofensyvą abejomis upės pusėmis. Pripetės Balos, taip pat buvo apėitos iš pietų ir šiaurų šonų. Karpatų Kalnus tik daliniai Raudonoji Armija turėjo pereiti skersai, ko laukė Hitleris. Raudonoji Armija eina abejomis jų pusėmis ir į niekus paverčia nacių apsigynimus.

Hitleris daug vilties dėjo ant Nemuno, kaip apsigynimo pozicijos pridengimui Rytų Prūsijos, to vokiškų imperialistų lizdo. Nemunas laike Pirmojo Karo (1914-1915) dažnai sulaukė vokiečių besiveržimą į rytus.

Nemunas yra didžiausia Lietuvos upė. Nemunas prasideda Baltrušioje, į rytus nuo Minsko, kur jo pradžią sudaro Ušos upė. Jis turi 936 kilometrus il-

gio. Jo plotis aukštumoj yra apie 70 metrų (virš 200 pėdų), o žemutinėje dalyje apie 300 metrų.

Pradžioj jis teka į vakarus-šiaurūs, paskui į vakarus-pietus. Nuo Gardino jis plaukia stačiai į šiaurūs, o nuo Kauno į vakarus, biskį laikydamasis šiaurinės krypties.

Tarpe Gardino ir Kauno Nemunas ir sudarė užtvarą, ant kurio daug vilčių dėjo Hitleris ir jo razbaininkų šaika. Šiame plote dešinioji (rytinė) Nemuno pusė, prie kurios turėjo prieiti Raudonoji Armija, daugelyje vietų yra žema, o vakarinė pusė akmenuota ir kalnuota. Kaip kur vakariniai Nemuno krantai yra statūs ir augsti. Čia hitlerininkai ir planavo sulaukyti Raudonąją Armiją. Hitleris įsakė ant žūt-būti atlaikyti Gardiną, Alytų ir Kauną.

Bet Raudonosios Armijos komanda nustatė smūgius išilgai Nemuną linkui Gardino ir liepos 16 dieną paėmė miestą. Prie Gardino Raudonoji Armija priejo abejomis Nemuno pusėmis. Alovė išlaisvino 14 d. liepos, Punią 15 d. Darsuniškes ir Pamerį liepos 16 d. Ir tą patį dieną raudonarmiečiai persikėlė per Nemuną Alytaus srityj ir įsitvirtino Suvalkių pusėj.

Nuo liepos 15 d. iki liepos 30 dienos ėjo žiaurios kovos ant Nemuno tarpe Gardino ir Kauno. Raudonosios Armijos daliniai daugelyj vietų persikėlė į Suvalkių pusę, nustumė vokiečius nuo Nemuno, pasitaisė tiltus, perkėlė daugiau jėgų ir karo technikos į Suvalkių pusę ir pasiruošė naujiems smūgiams.

Liepos 30 dieną Raudonoji Armija kirtu smūgi hitlerininkams Suvalkių, išlaisvino Gibus, Plutiškes, Simną ir daugybę kitų vietovių. Gi liepos 31 dieną išlaisvino Seinus, Marijampolę ir Pilviškes. Rugpj. 1 d. Susnikus, Didvydžius, Baktus, o rugpj. 2 dieną paliausavo iš nacių vergijos Vidugirius, Kalvariją ir Vilkaviškį.

(Bus daugiau)

AR APSIMOKA VAŽIUOTI FLORIDON GYVENTI BE PINIGŲ?

ST. PETERSBURG, FLA. — Daug kas manęs klausia per laiškus, ar apsimoka važiuoti į Floridą ir ten apsigyventi. Kai kurie klausia ar galima ten užsidėti kokį biznį, kiti klausia kaip būtų, jei įsigytum ten ūkį.

As čia pažymėsiu, kaip man išrodo ir kaip darbininkai ir kiti žmonės gyvena.

Bizniai, kuriuose įdėta kelias dešėtkų tūkstančių dolerių, kaip tai: valgyklos ir viešbučiai, tai neša gerą pelną savininkui. Valgyklos, kurios gražiai išpuoštos ir net kaip kur muzika griežia, arba šiaip programos duoda, patarnautojai mandagus, viskas gražu, kad ir valgyti nenorėtum, tai gražu ten pasidėti ir pasigrožėti, užieini ir jie turi iš to uždarbio.

Suprantama, sueina daug žmonių ir iš to savininkai daro gražaus pelno. Tas pats ir su viešbučiais, kurie gražiai įrengti, įvairūs patogumai ir mandagus patarnavimas, puiki muzika, vakarais duoda programos, dainuoja geri dainininkai. Šie žmonės daro puikų biznį. Nepamirškite, jie yra įdėję šimtus tūkstančių dolerių į tokius biznius.

Dabar apie mažesnę rūšies biznierių. Jei žmogus įdėjęs į biznį kelis tūkstančius dolerių, turi mažą namuką, jį išrenuoji ne ilgesniam laikui, kaip porai mėnesių, ir visos tavo įplaukos. Arba jei įsigijai mažos vertės valgyklą, kas pas tave eis, jie imsi aukštesnę kainą? Turint žemą kainą, kiek uždirbsi?

Daleiskime, nusipirkai mažą ūkį, tu turi jį prižiūrėti. Reikia dažnai vandenį lieti, nes sausra viską išdegina. Nėra uždarbio.

Ūkininkai, kurie turi šimtus ir net tūkstančius akierių žemės, jie turi įrengti vandens laistytuvus, įvesti vamzdžiai,

kurie pristato aliejaus sušildymui oro šaloms pasitaikius. Be to, jie turi pristatę mažų namelių, kuriuose apsigyvenę juodveidžiai ir jie pusdykiai dirba. Sukrauja vaisius į dėžes, tai visas vargas nuvežti į miestus, o už tą didelį darbą juodveidžiai nieko nuo savo pono nereikalauja, kaip tik gyventi tose lindyne.

Arba pažūrėkime į žemųjų plantacijų. Stambieji biznierių nuperka šimtus akierių žemės, kur iškirsta miškai, ten augina žemuoges. Mokyklos vaikai jas nurenka, o visas pelnas lieka stambiam biznieriui. Ne kitaip gyvulių auginimo ūkiai. Čia auginama ir užlaima koma tūkstančiai karvių. Prievesta gelžkeliai prie ūkio, piešas paruošiamas tinkantys rinkai ir jis pristatomas palei sutarti.

Bet jei tu paprastas ūkininkas, turi keletą karvių ir yra atliekamo pieno, tai neturi kur jį dėti, jei bandai vežti į miestą, ten susitiksi su visokiais kėblumais.

Darbo žmogui lieka tik vienas kelias, tai skurdas ir tik išsimaitinimas savęs, bet toli

graužu, ne siekimas kokio nors pragyvenimo.

Tiesa, šio karo metu mažų biznierių sąlygos pakitėjo, nes čia privažiuoja įvairaus svieto. Jie perka, kur gali nusipirkti pigiau.

Be to, čia ir tavernų nemažai įsisteigė, kur kareiviai ir šiaip neilgalaukiai svečiai užsima. Bet reikia manyti, kad karui pasibaigus viskas pasikeis.

Trumpai sakant, tik tie žmonės turi važiuoti čia apsigyventi, kurie turi užtikrinti pinigų pragyventi nedarant jokio biznio.

Eva Simans.

Nuožniuose mišiuose ties Bicske, 15 mylių į vakarus nuo Budapesto, Raudonoji Armija per dieną užmušė 1,400 priešų ir suėmė 320.

Septintoji Amerikos armija pietiniame fronte priversta pasitraukti į Maginot Linijos fortus.

Francija rekrutuos iki 1,500,000 kareivių.

ADAM CLAYTON POWELL

Buvęs pirmuoju negru New Yorko Miesto Tarybos nariu, dvasiškis Adam Clayton Powell dabar yra pirmuoju negru kongresmanu iš rytinių valstijų, išrinktu darbo žmonių. Powell tapo išrinktas pagal jo pažadą kovoti "be kompromiso už pergalę ant visokių formų užbrėžinio ir naminio fašizmo."

Toronto, Canada

Rinkimai į Miesto Valdybą

Naujų Metų dieną Toronto įvyko rinkimai į miesto valdybą. Tiems rinkimams Darbo Progresyvi Partija buvo nominavus septynis kandidatus. Iš jų tapo išrinkti šie: I Control Board išrinktas Stewart Smith. I aldermanus: Norman Fred ir Ch. Sims. I apšvietos komisiją: M. Gray ir E. Blois.

Pernai tik trys atstovai nuo Progresyvių Darb. P-jos buvo išrinkti į miesto valdybą. Šiais metais penki. Didelis džiaugsmas buvo, kad vienas buvo išrinktas į kontrolierius. Tai pirmas toks Toronto istorijoj įvykis, kad Darbo Prog. Partijos atstovas pasiekė tokią aukštą vietą.

Nors du kandidatai, nominuoti šeštame varde, nebuvo išrinkti, bet vis vien Darb. P-jai patenkinta tais rezultatais.

CCF irgi statė keletą atstovų, bet nė vienas nepaėjo. Tos nepasiekėms gal juos privers prie susitarimo rinkimų klausimu. Dabar jie statė savo kandidatus ten, kur jie neturėjo jokios progos būti išrinktais ir tas skaldė darbo klasės žmonių balsus ir davė progą reakciniamis jėgoms. Visi mokosi iš patirties ir jie turėtų kiek pasimokinti.

Šiais metais miesto rinkimai praėjo labai tykiai. Nors darbo klasei reikėjo gerokai pasidarbuoti tuo klausimu, bet buvo laukta didelio puolimo iš reakciniųjų pusės ir, galiausiai, tas viskas praėjo svaione. Vietoj, kad pulti darbininkų atstovus, Toronto Daily Star rekomendavo balsuoti už S. Smith, už Norman Fred ir Ch. Sims, kad jie esą populiarūs ir tokie žmonės esą reikalingi į miesto valdybą.

Reporteris.

Šiaur. Italijoj kilo bado riaušės prieš nacius.

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Lidėsio valandoj kreipkitės pas mus.

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos

Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

Simanas Daukantas Prieš Vokiškuosius Grobikus

(Tąsa)

Jei rami ir taiki lietuvių tauta per keletą amžių naršė kovėsi su vokiečiais, neretai atmokėdama jiems už jų kruvinus puolimus taip pat ugnimi ir drąsiais karo žygiais, ir tose ilgaamžėse kovose nepritrūko nei didvyriškumo, nei jėgų, tai S. Daukanto manymu tai įvyko tik todėl, kad lietuviai gynė brangiausiąjį savo turtą — laisvę:

"Vienok skaitytojas rimos ant veikalų tų amžių tame krašte, — sako S. Daukantas apie senovės lietuvių kovas su teutonais, — ir stebėsis į tuos begalinius vargus, nelaimes ir galūdes ir ieškos jų priežasties, tuojau atmins, jog žmonės žuvo tose karėse, ugnyje ir kraujuose skendo ne ko kito, to geisdami, kaip tiksliai liuosybės, nuo paties Dievo žmogui duotos, giniodami, kaip visų didžiausią laimę savo gyvenimo, kurią kryžaičiai norėjo jiems išplėsti — tai buvo tikra priežastis, dėl kurios lietuviai, žemaičiai ir paruseniai (prūsai) per tiek metų it kokai smarkus siautas siaubė į visas puses, vis naikindamas, teriodamas ir ardydamas visa tai, kas jų liuosybę kalino. Ne pasiutę žvėrys savo rūstybėje (kaip krikščionys tų laikų sako), nes įbinge lietuviai ir žemaičiai, gailėdamiesi savo liuosybės, nuo paties Dievo duotos, kaip visų didžiausios žmogaus gudos, kurią kraugėriai kryživiai ir kiti melderionys, užsidedę savo tikybą, norėjo jiems išplėsti, bet šie dyko atiturti seną ir linksmą gyvenimą, kuriuomi jų bočiai prabociai džiaugėsi, nes gi kruvina vergyba vokiečių, baiss žudymai taip buvo juos įbingę, jog velijosi yrose (griuvėsiuose) pasikuoju savo namų užsirausti, ne kaip kraugėriams vokiečiams vergauti. Gailestis praėjusios senovės linksmo gyvenimo išitino lietuvius ir žemaičius, jog ta tauta, būdu savo tyli ir taiki, leidosi ant karių ir baisių terionij, vildamosi, jog kardu ir ugnia bei terionėmis nugrės savo neprietelius, kurie jiems plėšė jų bočių liuosybę; todėl gelbėdami tą šventą dovaną ne vien to nešykštavo, kas derus buvo gyvenimui žmogaus, bet ir pačios gyvybės neskundė, kaip do daitko be liuosybės niekam derančio." (390-91 psl.)

Taigi, laisvė, kaip sako S. Daukantas, yra ta brangiausiaji dovana, kurią pats Dievas suteikė žmogui. Norėdamas parodyti, kaip senovės lietuviai gynė tą

brangiausįjį savo turtą, be kurio ir gyvybė nieko neverta, S. Daukantas suveda jausmingiausius žodžius, iš istoriko daugelyje atvejų pasidarydamas poetu romantiku. Štai, su koku jautrumu ir patetiškumu jis aprašo žemaičių ruošimąsi kovai prieš kryžiuočių antpuolį:

"Kas aprašys, su kokia tenai aistra ir rūstybe tai regėdami žemaičiai ginklavosi! Moteriškosios vienos butu berūpinosi, pačios arė, sėjo, javus ir pievas vokė, namus gerbė; vyrai visi kits už kito į karą tiekėsi, senieji meškinas, briedinas aukavo, jaunieji vieni žirgus it smakus, manskėno, kiti giriose su šernais ir taurais grūmėsi, mokindami, kaip karėse drąsiais, narsiais ir bukliais būti. Niekas nešykštavo nei aukso, nei sidabro, nei turtų, nei gyvulių, kas ką turėjo, tą į visuomenės išdą davė, linksmas, artus nešė pas-

kuoji noragą ar verstuvą į kalvę ragotinę ar kardą kaldinti, alvienas ketėdamas mirti ar liuosu gyventi. Buvo ir tokių senųjų ir moteriškųjų, kurie malkas sukrautas laikė, vyrams nebegrižus, save su vaikais ketėdami deginti dievams ant apieros, idant tik tai vokiečiams nevergautų."

(321-22 psl.)

(Bus daugiau)

LIETUVISKAS TRAKTYRIUS

(VALGYKLA IR ALINE)

Didelis pasirinkimas visokių

Vynų ir Degtinės.

Kasdien Turime

KARSTŲ UŽKANDŽIŲ

Juožas Zeidat

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiam nemokamai

visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499.

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis

Tru-Ember Fuel Co., Inc.

496 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

CHRONISKOS LIGOS

ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMOROIDAI ir kitos Mėsiažarnos Ligos, Inkstų ir Pūslių sugedimai, Nugaros skausmai, Skilvio ir Zarų nesveikumas, Chroniški Skauduliai, Ištinusios Liaukos ir Abelsas Silpnumas, Reumatizmas ir Artritis. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujovės būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių kraujo ir šlapimo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.

VISOS CHRONISKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS

— Vidutinis Atlyginimas —

MEDIKALIS ISTYRIMAS \$2.

DR. ZINS

(Ist. 28 m.)

110 East 16th St., N. Y.

Arti Union Square

Kasdien 9 A. M. — 7 P. M.

Sekt. 9 A. M. — 2 P. M.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Lidėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksimė modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermininė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

ROOSEVELTO PROGRAMA POKARINIAMS DARBAMS

(Tąsą nuo 1 puslapio)

Mes turime tikrai padaryti taip, kad privatus verslas veiktų pagrindais iniciatyvos ir stiprių varžytinių, be smaugimo iš monopolijų bei kartelių.

(Čia prezidentas sakė, kad reikės užtikrinti progas smulkiajam verslui ir padėti privačiam kapitalui plačiau pramonės išvystyti.)

Viešieji Darbai

Mūsų programa dėl darbo visiems reikalauja plataus gamtinių šalių turtų išvystymo ir kitų naudingų viešųjų darbų. Neišvystyti šio krašto gamtiniai turtai tebėra milžiniški. Mūs didžiųjų tvenkinių projektai pridės naujus ir derlingus žemės plotus. Tennessee Klonio (TVA) tvenkinys (su didžia vanden-elektros dirbykla ir kitais fabrikais) lėšavo pastatyti \$750,000,000 ir tai pigiai atsiėjo — juk tiek lėšuoja karas vesti mažiau kaip keturias dienas. Mes galime pasikinkyti ir kitų ūpių vandenį panašiai, kaip Tennessee Valley.

Reikės pastatyti tūkstančius naujų lėktuvams stočių ir pertaisyti visą mūsų plentų sistemą automobiliams. Daugumai mūsų miestų reikia plačios naujų namų statybos. Daugelis mūsų farmų įrengimų yra apsmukę. Tiems dalykams reikės pamatinio bendradarbiavimo tarp pramonės ir darbininkų, federalės, valstijos ir vietinių valdžių. O tatau sukurs didžias darbų progas.

Turės būti plačiau išvystyta socialės apdraudos programa (nedarbai ir senatvei); tatau irgi padidintų masinę perkamąją žmonių jėgą.

(Kara baigus Europoje, jau galima bus taksus kiek numušti, bet griežtas taksų sumažinimas tegalės būti įvykdytas tik laimėjus karą visuose frontuose, kaip pirminė prezidentas.)

ISDAVIKŲ VALYMAS FRANCIJŲ TĖSIAMAS

Paryžius.—Teismo sprendimu tapo suaudytas Francijos laivyno atsargos kapitonas. Jis artimai bendradarbiavo su vokiečiais okupantais.

Teismas atmetė Henri Beraudo apeliaciją. Beraud nusmerkamas mirti už nacių straipsnių rašymą savaitraštyje Gringoire. Kai kurie francūzai reikalauja mirčiai nubaut ir to laikraščio leidėjus.

Atstatymo Darbai Lietuvos Miestuose

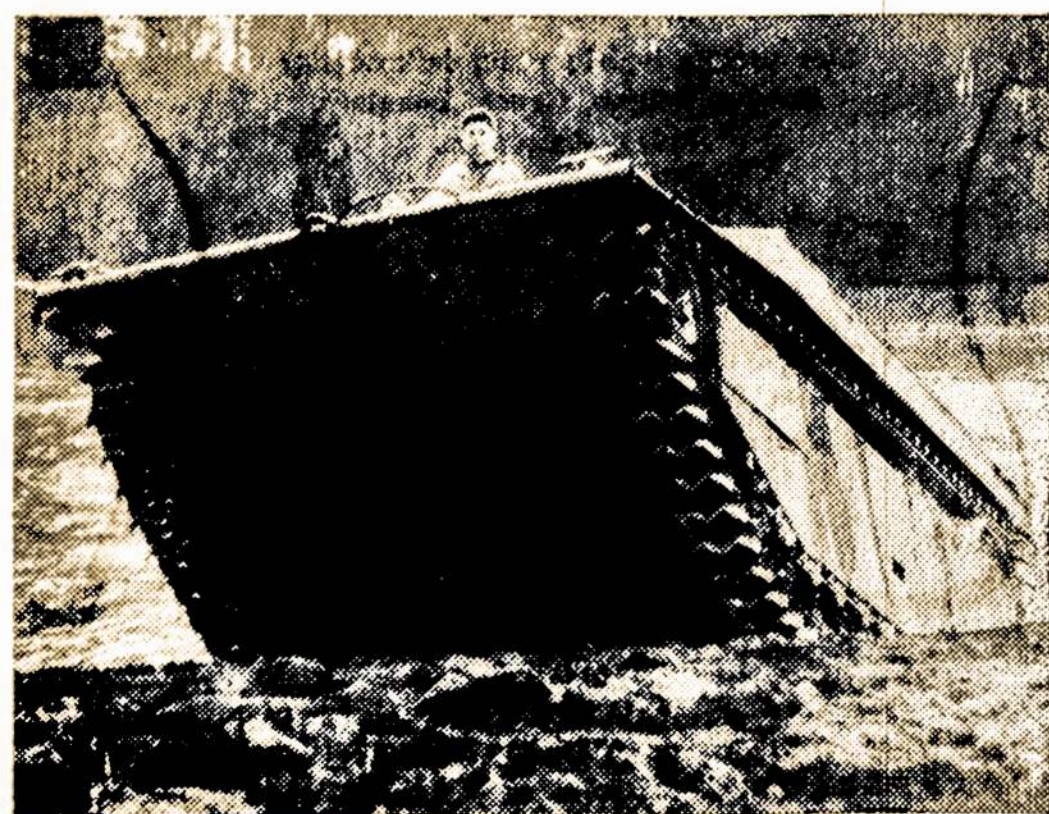
(Tąsą nuo 1-mo pusl.)

didelės valgyklos, dvi kepyklos ir lemondado ir marmalado dirbtuvė. Kėdainių apskrities kaimuose pradėjo veikti 11 kooperatyvų. Jie kontroliuoja 14 krautuvų, septynias valgyklas, keturias kepyklas.

Amatininkų Kooperatyvai
Jau 1940-41 m. Tarybų Lietuvos amatininkai pradėjo vienyti kooperatyvus (arteles). Vokiečiai visus juos panaikino. Sugrįžus Tarybų valdžiai, amatininkai vėl dedasi į pramonės kooperatyvus.

Dabar Lietuvoj veikia jau 100 amatininkų kooperatyvų: 38 Vilniuje, 24 Kaune, 8 Ukmergėje, 11 Panevėžyje, 4 Utenoje ir t.t. Kooperatyvai gamina drabužius, avalyną, namų baldus ir kitus vartojimo dalykus.

Tarybinis Žinių Biuras.

Tai šitokiais karo pabūklais naciai tapo sulaikyti vakarų fronte. Jie vadinami "aligatoriais." Juos gamina Kalifornijoje.

Moterys Atliko Daug Svarbių Darbų 1944 Metais

(Tąsą nuo 3-čio pusl.)

rys darė. Jos kovojo prieš nacius ir garbingai mirė kovose. Kurios pasiliko tėviškėj Lietuvoj, kuomet naciai okupavo Lietuvą, stojo partizanų būriuose ir kovojo bendrai. Štai Marytė Melnikaitė, kuri žuvo nacių kankinama, bet ji heroiskai savo kančias patiko ir mirė dar: — Tegyvuoją Tarybų Lietuvą!

J. Budžianskienė buvo Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos atstovė. Ją naciai nužudė kartu su kitais žymiais Lietuvos darbuotojais.

Kiek žinios teigia, šimtai tūkstančių ten išžudyta nacių Lietuvos dukterų.

Arba pažvelgkime į tas, kurios suskubo pasitraukti į Sovietų Sąjungos gilumą, jos ten nesėdėjo ir nelaukė, kad kas kitas kovotų: Birutė Karosienė žuvo karo lauke kaip didvyrė, Marytė Kutraitė buvo sužeista karo fronte ir biskį sutvirtėjusi vėl grįžo į frontą. Salomėja Neris atsižymėjo savo politiniais darbais, poezija ir abelnei raštais, keliant moralę lietuvių tarpe, kovos lauke.

Apie Lietuvos laike nacių okupacijos veikusias moteris prieš nacius dabar vis daugiau ir daugiau ateina žinių, tad vėliau teks plačiau parašyti.

Dabar Apie Mūsų Amerikiškių Lietuvių Moterų Darbus

Kiek daug yra atlikta didelių darbų Amerikos lietuvių pažangiųjų moterų, kad į juos giliau imi žiūrėti, tai išsiskiria džiaugsmą. Kiek parduota karo bondų, surinkta pinigų dėl ambulančių pirkimo, kiek surinkta dovanų dėl Lietuvos žmonių paramos; aukauta daug kraujo per Raudonąją Kryžių dėl mūsų karių arba pasiųsta dovanų varde klubų mūsų kariams.

Jei tuos darbus turėtume sudėti į vieną bendrą skaitlinę, kiek pažangiosios lietuvių moterys per visas Jungtines Valstijas atliko, tada nei vienas demokratiniui nusistatęs žmogus negalėtų susilaikyti nepasakęs: "Valio, pažangiosios lietuvių tės!"

Kitaip tektų kalbėti apie kitą dalį lietuvių moterų, kurių prisideda prie skaidimo nacių propagandos arba ramiai sau namuose sėdi ir laukia, kada ateis nelaboji mirtis.

Kadangi yra daug vilties, kad šie 1945 metai bus pergalės metai, tad visos sesutės stokime dar su didesne energija į darbą, padėkime mūsų kovūnams karo fronte, prisijunkime užtekintai jiems karišk. reikmenų. Kada karas bus laimėtas, tada galėsime lengvai atsistoti ir pasidžiaugti savo darbo pasiekimais.

"Vilnis"

DIDELĖ LĖKTUVO NELAIME

Miami, Fla., saus. 9. — Nukritus didžiam keleiviam lėktuvui Clipper'ui į jūrą ties Port of Spain, su juom žuvo 8 asmenys ir nežinia kur dingo 15. Gyvi išliko tik 7 žmonės iš buvusių 30 keleivių ir lėktuvo įgulos narių.

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

VERPEJAI IR AUDEJAI

Būtina Pramonė

DIENINIAI IR NAKTINIAI SIFTAI

Patyrę ir Mokiniai

PILNAM IR DALIAI LAIKO

Wm. Whitaker & Sons

"F" Street ir Tabor Road Philadelphia, Pa.

TELEFONAS, DELAWARE 7400

(11)

SKALBYKLOS DARBININKAI

Patyrę ar Be Patyrimo VISEMS DEPARTMENTAMS Išmokysime Norinčius Dirbti

MOKAMA AUKSTOS ALGOS

U. S. NAVAL AIR STATION

NAVARRE 8-2400. Extension 239.

(9)

MERGINOS AR MOTERYS SKALBYKLOS DARBUI

Patyrimas Nereikalingas.

5 DIENŲ SAVAITĖ. NUOLATINIS DARBAS. GERA ALGA.

TAVICI

ABELNAI VYRAI REIKALINGI

Dirbti Skalbykloj.

THRIFT LAUNDRY

68-14 62ND ST.

RIDGEWOOD, BROOKLYN.

HEGEMAN 3-3200.

(21)

PRANEŠIMAI IS KITUR

BINGHAMTON, N. Y.

ALDLID 20 kp. susirinkimas įvyks

sausio 12 d., 7:30 v. v. Lietuvių Sa-

lėje. Po susirinkimo drg. S. Jasli-

nis skaitys paskaitą, "Salomėja Neris."

Norinti plačiau susižinti apie

Lietuvos garsią rašytoją-poetę,

Kviečiame į šį susirinkimą visus.

Gali ateiti ir ne nariai. — P. Mikolajūnas.

(8-9)

SO. BOSTON, MASS.

ALDLID Moterų ir Mezgėjų susirinkimas įvyks sausio 10 d., 8 v. v.,

318 Broadway. Visos draugės daly-

vausite, nes tarpe kitų svarbių rei-

kalų, reikės prisidėti prie dienra-

čio Laisvės didžiojo Bankieto, kur-

įvyks sausio 21 d. Taipgi dd. mez-

gėjos prašomos sunėsti mezzinius

kiek turite numezgusios, pasiūsime

į Centra. — Valdyba. (7-8)

WATERBURY, CONN.

ALDLID 28 kp. susirinkimas įvyks

sausio 10 d., 103 Green St., 7:30

v. v. Malonėkite skaitlingai daly-

vausite, bus išduotas raportas iš pra-

eitų metų, taip pat reikalsas ir pa-

simokėti į Centra už 1945 metus.

Matėt spaudoje, kad Centras kvie-

čia užsimokėti, užsimokėję laiku,

palengvinsite laiku išleisti knygas.—

F. Rašt. (7-8)

ELIZABETH, N. J.

LDS 33 kp. susirinkimas įvyks

sausio 10 d., 8 v. v. LDP Klube.

408 Court St. Draugai dalyvausite

siame susirinkime, yra svarbių rei-

kalų aptarti. — V. K. Seralis, sek.

MEDUS

KODĖL TURIME VALGYTI MEDŲ

1 Naturalis ir tikras medus bitelių surinktas iš įvairių medžių ir žolynų žiedų.

2 Meduje randasi įvairių mineralų druskų ir Vitaminų, kas yra būtina reikalinga atbudavimui žmogaus kūno.

3 Medus yra daug saldesnis ir sveikesnis už cukrų.

4 Medus, šiltas vanduo ir citrino (lemon) sultis daug pagelbsti nuo gerklės skaudėjimo ir šalčio.

Tuojaus pasitraukite tikro bičių medaus. Prisiųskite \$1.00 už kvortą, arba \$2.00 už 1/2 galloną, \$4.00 už galloną. Gave medų, jį pasimokėsite Express už persiuntimą.

Taipgi galite užsisakyti per Laisvės administraciją.

Thomson's Natural Food Co
45-42 — 41st Street
LONG ISLAND CITY, N. Y.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

NAKTINIS MAZGOTOJAS —ŠMARUOTOJAS

PASTOVUS DARBAS

Proga Pakilimui

Rašykite, pareikšdami savo amžių, kvalifikaci-

jas ir kiek tikėtis algos.

SINCLAIR REFINING CO.

EAST 62ND & MILL AVE.

MILL BASIN, B'KLYN, N. Y.

(8)

NAKTINIS SARGAS PASTOVUS DARBAS

Proga Pakilimui

Rašykite, pareikšdami savo amžių, kvalifikaci-

jas ir kiek tikėtis algos.

SINCLAIR REFINING CO.

EAST 62ND & MILL AVE.

MILL BASIN, B'KLYN, N. Y.

(8)

PAPRASTI DARBININKAI

ABELNAI DARBININKAI

Gera Alga. Viršvalčiai.

Yale & Towne Mfg. Co.

4530 TACONY STREET

PHILADELPHIA, PA.

(12)

MECHANIKAI

1-mos ar 2-ros klasės

Pagaiduojama laisvųjų vyrų pastoviam dar-

bui, Marine Base, Transatlantic Airlines.

No. 1 Priority.

Gera Alga. Pakilimai. Kreipkitės Tuojaui!

AMERICAN EXPORT

AIRLINES, INC.

Marine Base La Guardia Field

(Prisilaikoma Visų WMG Taisyklių)

(8)

VYRAI MOKINIAI

DIENINIS SIFTAS

65c i Valandą Pradžiai

Prisideda Laikas ir Pusė

už Viršvalčius.

NAKTINIS SIFTAS.

71½c i Valandą Pradžiai

Prisideda Laikas ir Pusė

už Viršvalčius.

GREITAI PAKILIMAI

Prisilaikomi W.M.C. Taisyklių.

43 MEADOW ST.

BROOKLYN.

Grand St. Stotis, BMT 14th St.

Canarsie Linija.

(11)

LATHE DARBININKAI

IR PRIE STALO DARBININKAI

PIRMOS KLASĖS

Reikalingi dirbtuvų būdine prie specialių

mašinų.

Būtinas karo darbas su puikia

pokerine stacija

AUKSTOS ALGOS MOKAMOS

PROPORTIONALIAI SULG

GABUMU IR PATYRIMO

DAUG VIRŠVALČIŲ

Prisilaikoma W.M.C. Reguliacijų

Skambinkite H. E. SCOTT

STILLWELL 4-7040

Zimmer-Thomson

Corporation

Long Island City, New York.

(16)

VYRAI IR BERNIAUKAI

Abelinas Darbas

SALDAINIŲ KRAUTUVĖJE

Patyrimas Nereikalingas

Puikiai Proga Pakilimams

Laikas ir Pusė už Viršvalčius

DUODAME UNIFORMAS

WHITMAN'S CHOCOLATES

415 RACE ST.

PHILADELPHIA, PA.

(16)

BERNIAUKAI (2)

Pagelbėti Mašinistams ir Elektrikieriams

KARP COMPANY

127 W. 26th Street.

(8)

ELEKTRIKIERIAI

Patyrę prie Komercijinių Darbų. Gera Alga.

Nuolatinis darbas tinkamam vyrui.

KARP COMPANY

127 W. 26th Street.

(11)

IVAIROS ŽINIOS

Ivairiose vietose jau

draftuojami 4-F klasės vy-

rai, metę karinius darbus.

Naciai priversti pasi-

traukti nuo San Alberto,

Italijoje.

Amerikos iždas tikisi 43

bilijonų dolerių įplaukų šie-

met.

Amerikos lakūnai sunai-

kino dar 28 japonų lėktuvus

Luzon saloje.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

REIKIA ARTI PRIE BROOKLYN YARD

Lydytojai - Svėrikai - Kūrintojai

Bollerijų Valytojai

Vamzdžių Suvedėjai

Nituotojai - "Prilalkytojai" -

Sildytojai - Pečių Užtaisytojai -

Apkarpytojai ir Lygintojai

Aptarnavimui Elektrikieriai

(Pirmos Klasės)

Plumerial - Laivų Mallavotojai

Laivų Įrengėjai - Prie Stalų

Darbininkai - Šaltkalviai

Kalviai - Lathe Darbininkai

Dailidės.

Elektrikieriai Visų Klesų

Vyrų ir Moterų Paprasti

Darbininkai ir Pagelbininkai

Prie Visų Amatų.

PASAULINIO II KARO

VETERANAI.

Kreipkitės tiesiai į Employment Ofis

TODD SHIPYARDS

CORPORATION

(Brooklyn Division)

Ft. of Dwight St. Brooklyn, N. Y.

Kiti Aplikantai Kreipkitės į

Todd Atstovą, USES.

165 Joralemon St., Brooklyn, N. Y.

(28)

PAKUOTOJAI

Naktinis Darbas.

Būtina Pramone.

POKARINIS DARBAS. GERA ALGA.

Puikiai Proga Jaunam Žmogui.

SUN-RAY BAKERS CORP.

So. Brooklyn, N. Y.

Paremta Dienraštis Laisvė
Penktadienį, sausio 5 d., įvyko Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 50 kuopos mėseninis susirinkimas. Išduota k. p. komiteto raportai iš praėitų metų veikimo. Pasirodė, kad praėjusiais metais ligonių buvo mažai. Išmokėjus visas bilas ir k. p. valdybai algas, dar kuopos išde pasiliko arti pusšimtis dol. Raportai priimti be diskusijų.

Buvo sumanymas, kad pasveikinti dienraščio Laisvės metinį suvažiavimą, kuris įvyks sausio 28 d. Mat, dienraštis mūsų kuopai visuomet gražiai patarnauja. Nutarta įsigyti šėrą ir išrinkta drg. Ch. Reivydas, kad atstovautų k. p. būsiame suvažiavime.

Metinio parengimo komisija, kartu su G. Klimu, griebsis tuojau už darbo, kad parengimas įvyktų kada nors vasario mėn. Manoma turėti perstatymą operetės "Oželio".

Kai visas bus prirengta, tai visi kuopiečiai turėtų smarkiai pasidarbuoti, kad parengimas būtų sėkmingas.

Organizatoriai - vadininkai naujų narių gavime dar vis nieko apčiuopiamo nepranešė — dar vis tik rengiasi. Laikas eina greit, vadininkai, pasiskubinkite, nes bus per vėlu. Mūsų k. p. turi savo kvotą išpildyti.

Koresp.

Petrą Kapicką Ištiko Nelaimė

Automobilio su gatvekariu susidūrimo pereinio pirmadienio vakarą, Maspeth, sužeistas Petras Kapickas, Laisvės kaimynas, savininkas užėigos, 32 Ten Eyck St., Brooklyne. Kapickas nuvežtas į Kings County ligoninę. Kaip pavojaingos jo žaizdos, kol kas dar nebuvo mums žinoma.

Linkėtina d. Petriui greitai pasveikti.

Antanas Jonaitis Jaučiasi, Kaip "Naujas"

Kaip žinia, Antanas Jonaitis tik per biskį išliko neatsiveikines su šiuo pasauliu pradžioje šių metų. Dabar jis jaučiasi neblogai, tik sako dar vis dujų kvapas neišgaruoja iš jo sistemos.

Neatsižvelgiant į tai, jis sako, kad dabar pradeda gyvenimą iš naujo ir ta proga pasveikino savo laikraštį Laisvę jo ateinančio jubiliejinio suvažiavimo proga su dešimtaine. Jis sakosi irgi jaučiasi lyg ir jubilėjantas po to, kaip mirties smėkla, dėka kaimynų rūpestingumui, nieko nelaimėjus atsitolino nuo jo.

Rep.

Tėvas Irgi Turėtų Eiti Dirbti

Paprastai būna taip, kad tėvas dirba, o visa kita šeima būna namie. Bet pasitaiko ir taip, kad visa kita šeima dirba, o tėvas — nei iš šio, nei iš to — namie. Tas labai nepriprastai ir išsukia įvairių nuomonių — visko apie tą vyrelį pamanom, visokių naujovių pasiūloma.

Aną dieną kas nors pašaukė telefonu Karui Darbo Pagėgos Komisiją. Skambus, jaunas balsas raportavo, kad visa šeima dirba, bet tėte per 10 metų nėra nieko pajudinęs. Tėvas esąs stiprus, ragino paleipti jam eiti dirbti. Jai atsakė, kad komisija negali versti dirbti nei vieno, neturi tam teisės. Dukrelei patarta, kad ji pati pasikabėtų su savo tėte apie jo ėjimą į darbą.

Šeši jūrininkai tapo sužeisti jų taksikui susidūžus New Yorko gatvėje su bra'arnės troku.

Pirmasis Šių Metų Pažmonys Turės Daug Grožės

Pirmasis šių metų pažmonys, įvyksiantis šio šeštadienio va-

Aleksas Velička

karą, sausio 13-tą. Piliiečių Kluibo salėje, turės kelerio-
pos grožės.

Dalimi tos grožės bus dai-

nos, kurias tikimės išgirsti iš Suzannos Kazokytės, solistės, ir Petro Grabausko su Aleku Velička, duetistų.

Aleksandras Velička — žmogus daugelio veiksmų ir užsiėmimų greta ilgų darbo valandų darbavietėje. Eidami į darbą jį randame darbe, grįždami, tankiausia, dar paliekame dirbant. Tačiau su daina užgimęs, dainą pamylėjęs, jis nuo jos niekad nebuvo atsiskyręs.

Laukiama, kad Aleksas su Petru, populiariškieji duetistai, pragystų ir šį šeštadienį.

Antanas Rimba, LPT nacionalio komiteto pirmininkas, praneš vėliausią žinių iš tos įstaigos veiksmų ir kas girdėti iš Lietuvos.

Kita dalimi šio vakaro grožės bus tas, kad kožnas šiame pažmonyje pelyntas centas eis dapi'rkimui Lietuvos vaikams dovanų.

Rengėjai.

Albertas Žygiuoja Pirmyn Su Entuziazmu

Karys Albertas Sherry, sūnus našlės Tesės Sherry, tarnauja mūsų karinėse jėgose jau arti trys metai, o 1944 metų balandžio mėnesį pasiekė ir užjūrį.

Pfc. Albert Sherry

Pabuvojęs trumpą laiką Anglijoje, nuo liepos 9-tos Albertas persikėlė Francijon. Nuo to laiko žygiuoja pirmyn, vis pirmyn, nors kai kada, kaip mums iš tolo atrodo, su "pasilsiais" tarp mūsų, kai kada ne taip sparčiai, kaip atrodo "galima" žiūrėti į laikraštįje išbraižytą sprendžiu apimamą žemlapyje vietą.

Kariškams tose žygiuotėse, o taip pat ir tuose "pasilsiuose" dienos ir minutės pilnos daug ko. Kaip matysime iš žemiau paduoto Alberto batalijonui įteikto pagarbos pareiškimo iš Trečiosios Armijos komandos, kožnam asmeniui tenka milžiniška atsakomybė už save ir tuo patimi už visą ruožą, už visą frontą.

Pagarbos pareiškimas buvo išduotas už laikotarpį 1 iki 10 rugpjūčio, 217-tam Priešlėktuvinių Artilerijos Kanuolių Batalijonui M, kuriame Albertas tarnauja. Alberto motina neseniai gavo to pareiškimo ištrauką, kuri šaltai, bet ryškiai parodo, kaip laimima mūsų, kaip laimima karas. Jame sakoma:

"Jei darna į veiksmus per piet, rugpjūčio 1, 1944 m., minia vieneta žygiavo greit ir sugabiai dienomis ir naktimis nuo pajūrių ir prieplaukų apsigynimų Normandy pussalyje į paskirtus kritiškus punktus pagal svarbią reikmenų pristatymo liniją per Coutances, Hyenville, La Haye Pesnel, Avranches, Pantaubault, Pontorson, St. James, Ducey ir tenkinį netoli Ducey. Daugeliu atvejų nebuvo laiko pasistatyti jokių apsaugų naujose batarėjų pozicijose, kadangi tuojau būdavo priešų atakos iš oro ir batarėjos sugabiai veikdavo be tokios apsaugos. Pasekmėje jų aukštesnio išsilavinimo, įgudimo ir šaltumo po sunkiu priešo bombardavimu ir apšaudymu iš oro, toji vieneta turi savo kreditui 61 priešų lėktuvų 1-mos kategorijos ir 32 lėktuvus 2-ros kategorijos nušovus žemyn bėgiu pirmų devynių dienų veiksmuose. Laikotarpio to nepaprasto priešlėktuvinio apsigynimo nei vienas mūsų užtvaras, tvėnkiny ar tiltas nebuvo sugadintas prieš lėktuvais vieneto saugomoj srityje. Toks užvydėtinas rekordas juo labiau pažymėtinas atsižvelgiant į faktą, kad prieš lėktuvai skrido pavieniai arba mažomis grupėmis atskendant iš visų pusių ir vartodami 'window flares' ir dūmus pažymėjimui savo siekio. Aukštas laipsnis gabumo to priešlėktuvinio artilerijos vieneto neaprokuojamai prisidėjo prie pasisekimo visos Trečiosios Armijos veiksmui, leidžiant nepertraukti eiti svarbiajam trafikui, kuris buvo reikalingas greitai pirmynžangai šios komandos. Išikimybė, entuziazmas ir kraštutinis pasiėventimas pareigai kiekvieno asmens tame vienete išlaiko Jungtinių Valstijų kariškųjų jėgų aukščiausias tradicijas."

Nuo to laiko, kada atlikta minimasis žygis, praėjo arti pusmetis ir atlikta daug, daug kitų žygių, kuriuose Albertas žygiuoja vis pirmyn. Viename iš paskiausių laišku, rašytam gruodžio 27-tą, "kur nors Francijoj", Albertas apie save tiktai tiek primena, jog "jaučiuosi puikiai ir veikiu gerai." Taipgi dėkoja motinai, žmonai Marion ir jos tėvams Spilgiams už dovanas šventėms.

Gerai veikia, išlaikyti pareigas, beje, jaunas Albertas pratinosi Lietuvių Darbininkų Susivienijime ir Aido Chore, iš kurių tiek daug pavyzdingo, jau labai daug nusipelnusio ir jau daug paaukojusio mūsų kraštui jaunimo išėjo. Gi kariškai gerai veikti jis pratinosi daugelyje kempijų: Virginijoj, pietinėje ir šiaurinėje Carolinose, Massachusetts.

Albertui mušant priešą, jo žmona, sesutė Irene, broliš Stanley ir motina dirba industrijose, kad padėti frontui.

Linkime Albertui sėkmingos tarnybos iki galo ir laimingai, sveikam sugrįžti laimėjus pergalę.

D-6.

Kariai Gelbėjo Vaiką

Du kariški korporalai, Harry Terpenney ir Harold F. Then, nuėjo ligoninėn, 151 Dean St., Brooklyne, duoti kraujo žaidžiant su ugnimi gatvėje apdegusiam berniukui Frankie Zampello. Vaikas serga nuo rugsėjo 23-čios. Apdegiti greit galima, išgyti sunku.

Penki Sudegę Gaisruose

Pereitą penktadienį mieste įskilusiuose gaisruose sudegė trys senyvos moterys ir 1 jauna motina su kūdikiu. Jauna motina, Mrs. Victoria Ierardi, rasta savo apartamente, 336 E. 9th St., Brooklyne, negyva, su pusantrų metų amžiaus dukryte Patricia glėbyje. Prie šios tragedijos prisidėjo keistas supuolimas. Ligonvežimyje atsiųsta dr. Ierardi rasti brolieng sudegusią.

Šis gaisras iškiles apatiniam apartamente, 340 E. 9th St. ir greit plitęs į abi puses, padegęs 336, 338 ir 342. Išsukta keturios kompanijos gaisrą gesių.

Kitas gaisras, 231 W. 96th St., nusinešė gyvastis trijų senūkių, užklupęs jas bidingo 7-me aukšte. Mirė Mrs. Elta Lesser, 72 m.; Mrs. Sadiė Ash, 82 m.; Mrs. Inez Brochner, 74 m.

Trečiasis gaisras iškiles namuose Aldrich'iaus, Chase National Banko prezidento, 15 W. 78th St., New York. Greit užgesytas, be didelių nuostolių.

Vaikas Ilūzo su Ledu, 4 Išsimaudė Leduose

Walter Ritter, pustrėčij metų berniukas ilūzo Baisley's Parko ežerėlin, Jamaica. Jo tėvas, Walter Sr., Parkų Departamento tarnautojas Herbert Lenz, policistas Walter Oakman ir praeivis Bryant Menard ištiesė ant ledo kopėčias ir jomis bandė pasiekti vaiką, bet visi ilūzo sykiu su kopėčiomis. Pagaliau, Menard įbrido ir ištraukė vaiką.

Vaikas ir gelbėtojai, apart Lenz, nuvežti ligoninėn pagdyti nuo nušalimo.

Sugrįžo iš "Numirusių"

Tai visai ne stebūklas. Tokie dalykai New York'e gali būti — legaliskai.

Jacob C. Shaver, buvęs policistas, po palikimo žmonos su trim vaikais buvo dingęs be žinios 1938 metais. Baigiantis septintiem metams jis tapo paskelbtas "legaliai" mirusiu ir žmonai duota divorsas. O jis tuo laiku jau įsigijęs kitą žmoną, jūrininkavęs ir karui išlikęs tapęs karišku jūrininku. Dabar sugrįžo miestam iš jūrų ir tapo areštuotas. Jis sakosi nežinojęs, kad esąs įkaltintu už apleidimą žmonos ar kad paskelbtas mirusiu.

Turėsim Vartoti Po Mažiau Mėsos

Turgaviečių komisijonierius Brundage sako, kad negalima tikėtis trumpu laikų sugrįžti prie normališko mėsos gavinio, kuris būdavo po 20 milijonų svarų per savaitę. Šią savaitę tikimasi gauti 14,000,000 svarų.

GREEN STAR BAR & GRILL Lietuviškas Kabaretas

Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksmininti ir pasiūkti užėim pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.

Atelkite pasimatyti su Givliss.

GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE

PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

☐☐☐

459 GRAND ST.

(Skersai nuo Republic Teatro)

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EV. 4-8698

Mūsų Jaunuoliai Tarnyboje Pageidauja, kad Mes Palaikytume Aido Chora

Praeito pirmadienio laidoje buvo šioj vietoj rašyta apie Aido Choro padėtį ir jo nutarimus iš tos padėties išeiti, chorą palaikyti ir jį auklėti. Pagal veiklesnių choristų pasimojimą veiklai choro sustiprinimui, pirmieji šūviai tenka iš-

VYTAUTAS ŽILINSKAS

šauti choro korespondentui. Tai aš ir mėginu padaryti.

Kad daugiau susamontinti visuomenę apie svarbą mūsų choro palaikymo, pradėsimė talpinti kariškių į mus, choristus, atsišaukimus. Pradedu su Vytauto C. Žilinsko laišku, rašytu lapkričio 17, 1944 m., kur nors Anglijoj:

Seka ištraukos iš Vytauto laiško:

"Brangūs choristai:

"Žodžiais negalima apsaityti tą jausmą, kurį sukėlė jūsų atsiųstas kalėdinis siuntinys. Viska, ką aš sugebiu pasakyti, tai 'DĖKU!' iš pačios širdies gilumos. Šiuo tarpu aš jau beveik viską sudorojau ir užsiėganėdinau kendėmis, kreķėmis ir sardinkom.

Well, gal jūs rūpinatės apie mane, etc. Man sekasi gerai ir, žinoma, taip sunkiai dirbu, kaip ir visi čia esanti. Aš susipažinau su daugeliu naujų draugų — kai kurie iš jų gal bus mano draugais ant visą-

DANTŲ GYDYTOJAS DR. A. PETRIKA

221 So. 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-6868

VALANDOS: 9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta

CHARLES' UP-TO-DATE BARBER SHOP

K. DEGUTIS, Savininkas

Prieinamos Kaimos

306 Union Avenue

Tarp Ten Eyck ir Manjor Sts.

BROOKLYN 6, N. Y.

GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliauju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St. Brooklyn

Kamp, Broadway ir Stone Ave.

prie Chauncey St., Broadway Line

Tel. GLENmore 5-6191

dos. Kartas nuo karto tenka susitikti su lietuviais ir mes kalbame lietuviškai, kad vienas nuo kito tos kalbos pasimokint. Bet, žinote, mums ne visai gerai tas sekasi. Aš iš tikrųjų trokštu, kad aš būčiau kartu su jumis, dainuočiau ir tenkinčiausi senovišku gyvenimu.

Man teko susipažinti su viena lietuvių šeima Anglijoj ir pirmą kartą man juos aplankius, jie mane apipylė geru senuoju lietuvišku svetingumu. Vakare mes dainavom lietuviškas dainas ir visi turėjome linksmiausių laiką. Viena iš jų dukterų yra vedusi su 'jankiu' o kita ves neužilgo. Tikėkit man, per jos vestuves aš manau turėti vieną 'rip-roaring time.' Nes čia nėra per daug lietuvių ir jie negali išlaikyti tokias organizacijas, kaip mes turime ten namie.

Aš tikrai norėčiau, kad kai kurie iš choristų man atsiųstų vieną kitą laišku. Prižadavau sakyti į kiekvieną laiška. Tai gi, neužmirškite, kad aš laukiu laišku nuo jūsų visų.

Draugiskai,

V. C. Žilinskas."

Šiame laiške Vytautas rašo mažai apie chorą, bet jau ir iš to, kiek jis rašo, galima suprasti, kad jis tikisi sugrįžęs iš tarnybos rasti chorą gerai gyvuojančiu.

Aptarimui mūsų tolesnių planų choro palaikymui ateinantį penktadienį yra šaukiamas platus susirinkimas. Ne

tik choristai, bet ir visi tie, kuriems rūpi choro palaikymas, yra kviečiami į šį susirinkimą. Jis bus penktadienį, sausio 12 d., 8 valandą vakare, Laisvės svetainėje.

Choro Koresp.

Sniegui Kasti Pavartojama Kaliniai

Majoras LaGuardia patvarkęs vesti sniego kasimo darbus 1,500 kalinių, atbūnančių miesto kalėjimuose trumpos terminus. Jie dirba greta svaros Departamento 5,000 reguliarių darbininkų, nespėjančių sniego prašalinti.

Dėl sniego buvo sulauktyti 238 išskridimai iš LaGuardia lėktuvų stoties. Aprokuojama, kad dėl to suvėlavę apie 4,000 keleivių.

SUSIRINKIMAI LLD PIRMOS KUOPOS NARIAMS

Lietuvių Literatūros Draugijos 1 kuopos labai svarbus susirinkimas įvyks ketvirtadienį, sausio 11-tą, 7:30 val. vak. 419 Lorimer St., Brooklyne. Visi nariai būkite. Bus raportai knygų peržiūrėjimo komisijos ir delegatų iš Lietuvos Pagėbos Teikimo Komiteto.—1 Kp. Org. (8-9)

CENTR. BROOKLYN, N. Y.

LDS 46 k. p. susirinkimas įvyks sausio 10 d., 8 v. v. Liet. Neprigulmingo Kluibo Name, 269 Front St. Visi nariai pasistengkite prisiti laiku. — Valdyba. (7-8)

LITUANICA SQUARE Restaurant
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETOS
Šeštadieniais, Sekmadieniais ir kitokiose šventėse.
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
282 UNION AVE. BROOKLYN
Tel. EVergreen 4-9612

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAZIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užieikite susipažinti.
426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2178
ATDARA VAKARAIŠ.

Persodinam Delmantus jums belaukiant. Turime ekspoziciją taisyklių laikrodžių ir laikrodžių.
Mes turime įvairių rūšių laikrodžių: Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen.
VERI-THIN RHYTHM... 17-jewel Precision movement. Smartly styled yellow gold filled case... \$33.75